

VI BYGGER ESKILSTUNA STARKT IGEN

VÄNSTERPARTIETS FÖRSLAG PÅ ÅRSPLAN 2025 FÖR ESKILSTUNA
KOMMUNKONCERN MED INVESTERINGSBUDGET FÖR 2025-2029
FÖR ESKILSTUNA KOMMUN

Vänsterpartiet
Eskilstuna

Inledning

Vänsterpartiet beskriver i årsplan 2025 vad man vill att Kommunfullmäktige ska uppnå med kommunkoncernens verksamhet under året. Årsplanen innehåller även budget för drift och investeringar.

Vänsterpartiets årsplan består av följande dokument som kompletterar varandra och ska läsas tillsammans:

- **Vänsterpartiets förslag till Årsplan 2025**
- **Vänsterpartiets förslag till Ägardirektiv 2025**
- **Vänsterpartiets förslag till Strategisk inriktning 2024-2027**

Inledning

Vi bygger Eskilstuna starkt igen

Vi kan både älska och ogilla vår stad, den väcker känslor. Oavsett är det här vi valt att bo och leva tillsammans. Det är vår stad. Mycket har hänt genom åren, staden har växt och vi har blivit många fler invånare. Eskilstunaån har fått en allt mer central betydelse och staden växer både på bredden och höjden. Det är så det ska vara, en stad måste förändras. Samtidigt som vi värnar vår historia är det avgörande att blicka framåt.

Vi är många som bor i Eskilstuna. Oavsett bakgrund och klass har vi alla rätt till ett bra liv. Barnen ska kunna gå i en bra förskola och skola nära sitt hem. Alla ska kunna ta sig till olika platser i staden även om man inte har bil. Du ska kunna ta cykeln från en del av staden till den andra utan att det är så krångligt att du hellre avstår eller du ska kunna ta bussen till en rimlig kostnad. Vi bor inte bara i hela staden utan också på landet och även där ska det finnas möjligheter till kollektivtrafik och service. I vår stad ska familjer kunna sitta ute och grilla på gårdarna där det finns träd som ger skugga, samtidigt som barnen spelar fotboll på spontanidrottsplatsen och har en vattenpost nära tillhands. I bostadsområdena ska det vara nära till service och rekreativsmöjligheter som till exempel odlingslotter. Är du äldre ska du kunna bo kvar i din bostad och ditt bostadsområde, och när behovet uppstår ska du kunna få en boendeplats inte alltför långt bort. Det är att bygga staden hållbart.

Tillsammans vi bygger framtiden, alla vi som lever våra liv här. Sverige är ett rikt och välorganiserat land där alla borde kunna ha möjlighet att utveckla sina drömmar och förhoppningar, tillsammans och som individer. Eskilstuna är en stad som alla andra med goda förutsättningar för att människor ska få lyckas, må bra och trivas. Men så är det inte idag. Någoting har gått sönder i vår stad. Arbetslösheten är hög och den psykiska ohälsan ökar. Allt för många ungdomar dras in i kriminalitet och många upplever en otrygghet. Privata företag tillåts härja fritt inom skolan samtidigt som nedskärningar sker inom såväl förskola, som grundskola och gymnasiet med katastrofala konsekvenser som resultat. Även inom vård och omsorg skär man ner. Område efter område har underställts privata företagsintressen och allt som inte bedömts som lönsamt har prioriterats ned. Det måste få ett slut.

Klimatomställningen kommer att ge fler och nya jobb, samtidigt kräver det att kommunen satsar på utbildning och riktar den så att när nya jobb startar i staden finns det Eskilstunabor som kan ta de jobben. Satsningar på välfärden, på vården och skolan, ger också fler jobb och det är nödvändigt för framtiden. För att kunna få ett jobb behöver du en bostad. Samtidigt är situationen på bostadsmarknaden i Eskilstuna ohållbar. Kommunfastigheter, det allmännyttiga bolaget, har styrts av med målet att höja hyror genom oseriösa bruksvärderingar, bygga och renovera dyrt, sälja av bostäder för att kamma hem engångsvinster till kommunen och minska möjligheterna för dem med lägre inkomster att hitta en bostad. Det är allt annat än vad allmännyttan är tänkt att vara och någonstans har man helt glömt bort de invånare man är till för. Det räcker tyvärr inte med en dålig bostadspolitik i Eskilstuna, utan under året levde planer på att sälja ut delar av vårt kommunala energibolag – Eskilstuna Energi och Miljö. Vänsterpartiet bedrev en framgångsrik namninsamling för att få till en folkomröstning för att stoppa dessa planer. Mer än 4500 personer har skrivit under och till slut insåg även den styrande majoriteten Socialdemokraterna och Moderaterna att det var en dålig idé. Folket sa sitt och energibolaget blev kvar i kommunal ägo.

Politiken har ett ansvar. Inte att lägga sig i sådant som fungerar, utan att lösa de saker som bara kan bli riktigt bra när vi gör det gemensamt. Skola, vård, omsorg, klimatsatsningar, jobb, infrastruktur och välfärd är alla exempel på områden där du inte ska nöja dig med att marknaden gör ett uselt jobb. Det

är hög tid att agera och ta tillbaka den samhällsviktiga verksamhet och infrastruktur som har privatiserats och stoppa nedskärningarna. Det går att skapa förändring. Vi befinner oss just nu vid en vändpunkt. Det som måste göras kommer att ta tid. Men det viktiga är att bryta trenden, och att i stället för att acceptera fler försämringar börja bygga framtiden. Det finns självklara och brådskande problem med att lösa situationen kring tryggheten i Eskilstuna. Med vår årsplan och budget tar vi tag i de problem som finns här och nu i vår stad samtidigt som vi blickar framåt och lägger grunden för framtiden. Oavsett ålder, kön eller bakgrund så ska kommunen finnas där med det stöd du har rätt till. Politiken måste ta ansvar för samhällsutvecklingen och lösa de behov som finns hos människor och miljö. Tillsammans bygger vi Eskilstuna starkt igen!

Maria Chergui, Vänsterpartiet

Vänsterpartiets nya satsningar och prioriteringar 2025 – 50 punkter för att bygga Eskilstuna starkt igen

Förskolan och skolan är nyckeln till ett bättre samhälle

Vi sätter förskolan och skolan i fokus. Totalt innebär det en resursförstärkning på totalt 63,3 miljoner kronor.

1. Höjd skolpeng förskolan 21,8 miljoner

Förskolan är i behov av en stor satsning efter år av nedskärningar. Vänsterpartiet tillför nu pengar för att minska barngrupperna och öka personaltätheten.

2. Höjd skolpeng grundskolan – Behåll Årbyskolans högstadium 59,4 miljoner

Vänsterpartiet höjer skolpengen. Vi vill dessutom se över kriterierna för strukturtillägget så att de ännu bättre träffar de barn och ungdomar i störst behov av stöd. Vi står inte bakom den nya fördelning man vill göra gällande strukturtillägg. Vänsterpartiet vill att Årbyskolans högstadium behålls och att det fortsätter att vara en F-9 skola och fortsätter utgöra navet i den viktiga samhällsutvecklingen för kunskap, trygghet och utbildning. Där Årbyskolan som F-9 skola nu och framåt fortsätter samverka med personal, föräldrar och med alla aktörer som det nu pågår ett arbete med som ung fritid, socialtjänst, den kommunala mötesplatsen, polisen, civilsamhället, föreningslivet, fastighetsägare och näringsliv. De har alla under det senaste året och tiden börjat jobba upp mer och mer samverka med fokus på barn och ungas uppväxtvillkor och gemensamt fokus att nå kunskapsmålen och tryggheten. Det är en del av lösningen på den organiserade brottsligheten i Eskilstuna. Ett viktigt förebyggande arbete.

3. Höjd skolpeng gymnasieskolan 10,3 miljoner

Vänsterpartiet tillför pengar för att upprätthålla en kvalitet i verksamheten i gymnasieskolan.

4. Höjd skolpeng anpassad grundskola 13,2 miljon

Vänsterpartiet tillför pengar för att upprätthålla en kvalitet i verksamheten i anpassad grundskola.

5. Behålla Naturstugan 0,4 miljoner

Naturstugan i Årby naturreservat är en mycket bra och populär verksamhet. Vi vill förstärka den ytterligare för att möjliggöra för flera barn och unga att kunna ta del av den.

6. Riv upp resursfördelningsmodellen

Den nya fördelning av resurserna till skolan omfördelar inte på det sätt som är önskvärt för att man alla barn ska klara skola. Skolor med mer behov får i den nya modellen mindre resurser, det måste man göra om.

7. Åtgärdsplan för en likvärdig elevhälsa

Idag har vi inte en likvärdig elevhälsa på Eskilstunas skolor. En kurator kan ensam vara ansvarig för väldigt många elever och på vissa skolor finns de knappt att tillgå. Elevhälsan och elevvårdspersonalen måste bli mer närvarande bland eleverna på skolorna. Kuratorer och psykologer i elevhälsan pressas av en hög arbetsbelastning. Elevunderlaget måste begränsas. Ett riktmärke är 300 elever per skolkurator och 500 elever per skolpsykolog. Dit är det långt idag. Vi vill att Grundskolenämnden och Gymnasienämnden tar fram en åtgärdsplan där man presenterar förslag för hur vi kan få en likvärdig elevhälsa i Eskilstuna kommun.

8. Utveckla och förstärk sexualundervisningen i skolan

Vittnesmålen från #Metoo ställer krav på oss alla att förebygga sexuella trakasserier. En viktig del är en utvecklad sexualundervisning. Sexualundervisningen i skolan har länge varit bristande och måste utvecklas i skolan genom att personalen får kompetensutveckling. Särskilt viktigt blir det när Riksdagen fattat beslut om samtyckeslagstiftningen. Detta sker och inom ramen för ordinarie fortbildning.

9. Stärk ungdomsmottagningen

Till ungdomsmottagningen vänder sig många ungdomar av olika skäl. Det kan vara allt från frågor om kroppen, sex och relationer till om du är orolig ledsen eller stressad eller har problem med mat och ätande. På ungdomsmottagningen arbetar olika professioner - barnmorskor, kuratorer, psykologer och läkare. Dit kan ungdomar själva vända sig, utan att vuxna behöver vara med, veta att det är gratis och att de som jobbar där har tystnadsplikt. Det är för många ungdomar betydligt lättare att närma sig ungdomsmottagningen än t ex BUP (barn- och ungdomspsykiatri). Den psykiska ohälsan har ökat. Unga människor kan man fånga i stunden och då behöver de hjälp där och då. De kan inte få svaret att det finns en tid om 6-8 veckor eller kanske ännu längre. Vi ser ett behov av att utöka resurserna på ungdomsmottagningen för att bättre kunna stödja ungdomar i Eskilstuna. Vilka delar som behöver utökas vet ungdomsmottagningen själv allra bäst. Vi vill därför att man i dialog med regionen förutsättningslöst utreder behoven att öka ungdomsmottagningen i Eskilstuna. Utifrån utredningens resultat genomförs sedan en utökning av de delar där det brister och köerna är för långa.

10. Nej till privatisering av skolan

Vänsterpartiet är tydliga med att vi säger nej till friskoleetableringar. För oss är det avgörande att man inte ska kunna göra vinst på elever i skolan. Varje gång det politiska styret i Eskilstuna säger ja till en friskola försvårar de dessutom för den kommunala skolan och riskerar att försämra verksamheten. Särskilt tydligt blir detta på gymnasiet där friskolorna gjort att program får läggas ner och klasserna blir alldeles för stora eller för små. Det är inte hållbart.

11. Återinför - Känn dig trygg förebygg

1 miljon 2025

Varje år under många år genomförde polis, räddningstjänst, bussbolag, Svensk handel, Ung fritid och socialtjänsten "Känn dig trygg förebygg". Då fick alla elever i åk 7 komma till Munktellarenan för att träffa representanter från de olika aktörerna. De fick göra övningar och diskutera. Det var en samlad insats under några veckor som verksamheterna kunde avvara tid

för varje år, som en del av ett viktigt förebyggande arbete. Det passade utmärkt in i skolans arbete, då elever i åk 7 läser ”Lag och rätt”. Det blev en naturlig mötesplats mellan de olika verksamheterna och skolan. Vi vill att det återinförs.

12. Våga vittna – projekt

0,5 miljon 2025

Att få ungdomar att våga vittna eller tycka det är viktigt att vittna är ett stort problem och märks såväl i Eskilstuna som i övriga Sverige. Det finns idag en rädsla hos ungdomarna, en rädsla över att få någon form av hämndaktion mot sig om de vittnade. En del ungdomar känner sig så hotade att de inte ens vågar göra en polisanmälan. Samtidigt är många omedvetna att det är ett brott att tvinga någon till tystnad. Övergrepp i rättssak är för många ungdomar ett okänt fenomen. Detta sker samtidigt som ungdomsbrotten ökar och oron för att vistas på gatorna under kvällstid ökar. MVP finns idag på många skolor och detta är ett bra och nödvändigt arbete som behöver kompletteras med ett utbrett ”Våga vittna”-projekt där fokus mer handlar om hur man agerar när ett brott har begåtts, hur man kan få stöd och hur man stödjer varandra, vilka rättigheter man har och vilka lagar som gäller. Båda delarna behövs och ska ses som komplement till varandra. Arbetet behöver även nå mellanstadieåldern.

Tillsammans bygger vi Eskilstuna

13. Satsningar för att motverka psykisk ohälsa hos tjejer

Den psykiska ohälsan främst bland unga flickor ökar. Här behövs särskilda insatser. Vänsterpartiet vill att en handlingsplan för att motverka psykisk ohälsa tas fram.

14. Sätt stopp för sexuella trakasserier i Eskilstuna kommun

Sexuella trakasserier ska inte få förekomma och det är dags att vi på allvar tar tag i problemen. Eskilstuna kommun är den största arbetsgivaren i kommunen. Vi har förutom ansvar för personalen också ansvar för väldigt många barn, elever i förskolan och skolan, och människor i behov av vård och stöd. Situationer där sexuella trakasserier förekommer är vi inte undantagna ifrån - det har förekommit tidigare och det förekommer fortfarande idag. Mörkertalet är stort. Frågan om sexuella trakasserier tas upp i medarbetarenkäten och behöver även följas upp på APT på alla arbetsplatser. Ett särskilt arbete ska också göras i skolan och inom omsorgen riktat mot barn, ungdomar, vuxna och äldre.

15. Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA)

I Eskilstuna idag har vi bra och tydliga planer för hur all personal med jämna mellanrum ska genomgå en brandskyddsutbildning, vi har planer för hur vi på arbetsplatser i kommunen har ett antal personal som genomgått HLR (Hjärt-, lungräddning) men vi har inte en konkret plan eller riktlinje för att vi säkerställer att vi har personal i våra verksamheter som genomgått MHFA – första hjälpen till psykisk hälsa. Det är en brist som måste åtgärdas. För att på allvar ta ansvar för suicidprevention så behöver vi ta fram riktlinjer för hur MHFA får spridning i kommunens verksamheter.

16. HBTQIA+-utbildning för föreningar

0,5 miljoner

I samband med att kommunen tar fram och genomför HBTQIA+-utbildning för sin personal, möjliggörs också en HBTQIA+-utbildning för föreningar. Det arbetet sker i samverkan med Sörmlandsidrotten som redan idag arbetar med frågan. Föreningar kan ansöka om att delta.

17. Stärk arbetet mot rasism och implementera ECCAR i Eskilstuna

Många människor som flytt från krig och förföljelse bor i Eskilstuna. Vi är stolta över att vi har välkomnat flyktingar i vår kommun och kommer fortsätta att göra det. Framtiden är det viktigaste som vi har att dela med varandra. Tillsammans ska vi lära av varandra, se möjligheterna och kämpa för ett Eskilstuna där alla känner sig delaktiga. Det är avgörande att segregationen bryts i skolan och att en jämlik skola blir den plats där den stora förändringen sker för en bättre framtid. Vi fortsätter att kämpa för att förebygga och motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism på olika sätt. Eskilstuna kommun måste förverkliga det 10- punktsprogram från ECCAR - European Coalition Of Cities Against Racism, som Eskilstuna kommun ställt sig bakom. Utifrån det som hänt med #BlackLivesMatter blir det ännu viktigare att jobba med främjande och förebyggande arbete mot diskriminering och rasism i kommunens alla verksamheter.

Social trygghet, vårt gemensamma ansvar

18. Socialnämnden stärkt ram

15 miljoner

Vänsterpartiet lägger 15 miljoner för att täcka de obalanser Socialnämnden har. Nämnden har stora åtaganden och stora behov och har under de senaste åren tvingats fokusera på besparingar och effektiviseringar. Vi vill att man ersätter delar av den många gånger dyra och ineffektiva vård som man köper externt med kvalitativ hemmaplansvård och då förväntas kostnaderna. Detta måste ske samtidigt som man säkerställer att när det finns behov av vård och placering på annan ort ska så ske och den vården ska vara kvalitativ. Vid återvändande till kommunen ska det finnas en genomtänkt planering och uppföljning.

För att minska behovet vård och dyra vårdkostnader så är främjande och förebyggande insatser för barn och ungdomar helt avgörande. Det arbetet ska ske redan idag bland annat genom fältarbetare och Trygga unga, men det måste också stärkas. Fokus är tidiga insatser och tidig upptäckt av barn och unga som är i behov av stöd. Fältarbetare ska jobba över hela Eskilstuna och Torshälla med fokus på att bygga upp relationer med ungdomar och skapa en trygghet för dem och framför allt tidigt förebygga social problematik. Det ska vara verksamma även utanför kontorstid. Särskilda satsningar som kommer att leda till socioekonomiska och individuella vinster.

19. Första linjens socialtjänst

10 miljoner

Om vi på allvar vill stoppa nyrekryteringen så är första linjens socialtjänst helt avgörande. Den behöver arbeta operativt med mycket stöd och finnas i familjerna. Det kan behöva vara betydligt mer omfattande insatser än vad vi ser idag. Mycket finns av lära av hur man inom socialpsykiatri arbetar med boendestöd. Man behöver nå ut intensivt till barn, ungdomar och deras familjer innan det är för sent.

20. Ett handslag mot droger

Kommunen har idag ett drogförbyggande arbetet, där man gör många goda insatser, men det

räcker inte. Tyvärr är drogmissbruket och försäljningen av droger bland unga stor i Eskilstuna. Det finns på skolorna, fritidsgårdarna, på stan och ute i stadsdelarna. Vi vill se ett handslag där alla aktörer, allt från de självklara skola, polis, socialtjänst till civilsamhället går samman med målsättningen ett drogfritt liv för barn och ungdomar. I det arbetet ska befintliga resurser användas som drogförebyggande samordnare med stöd från BRÅ. Arbetet ska utgå från *Orten bortom våldet*.

21. Sluta skjut – projekt

1 miljon 2025

Vi måste få bort det grova dödliga våldet och skjutandet här och nu. Vi behöver ge barn och unga som idag befinner sig i kriminalitet men vill inget hellre än att lämna det en chans att kunna göra det. Därför vill i att kommunen tillsammans med polisen m.fl. införa strategin "Sluta skjut" som polisen och Malmö kommun arbetar med. Samtidigt vill vi fortsätta stödja avhoppbarverksamhet som är strukturerad och har resurser för att kunna hjälpa alla de som vill hoppa av.

22. Genomförande av planen mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld

Arbetet med mäns våld mot kvinnor och arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck behöver förstärkas och utvecklas mer i Eskilstuna kommun. För att nå unga tjejer och killar ska man även arbeta med frågorna inom Trygga unga och Team förebygg där man kan göra ett mer utåtriktat arbete och aktiviteter. Kommunen har tagit fram en mycket bra plan som nu ska börja användas. Den behöver genomföras i verksamheterna och följas av en utbildningssatsning.

23. Avhoppbarverksamheten

För de som vill lämna en kriminell livsstil eller hoppa av en kriminell gruppering ska det finnas möjlighet att göra det och om du är anhörig och behöver stöd. Det kräver ett fortsatt arbete med de verksamheter som arbetar med detta idag.

24. Utökad stöd till Kvinnojouren Moa och Ungdomsjouren Fria 2 miljoner 2025

Kvinnojouren Moa är under hot. Eskilstunaborna vet hur viktigt deras verksamhet är och vilken kvalitet den här. Kvinnor söker sig många gånger direkt till deras boende för stöd och hjälp, utan att kommunen är involverad, men kvinnor kan även få hjälp av Moa via kommunen. För oss är det självklart att kommunen ska finansiellt säkerställa att de kan fortsätta ha boendeplatser. Genom att de erbjuder både boende och traumabehandling är de en mycket värdefull verksamhet. I andra kommuner har man kunnat göra liknande avtal och för oss är det självklart att det även ska ske här.

25. Ökad grundbemanning

30 miljoner

Personalen inom äldreomsorgen gör ett fantastiskt jobb, men det blev tydligt att i dagens verksamhet saknas marginalerna, man ligger precis på gränsen till att klara sin vardag. Grundbemanningen behöver öka. Äldre måste stimuleras mer och få möjlighet att bryta den upplevda ensamheten. Vi föreslår att 30 miljoner används till att anställa 60 nya undersköterskor som ska fördelas till avdelningarna på äldreboendena utifrån behov.

26. Satsning på vår och omsorg

19,5 miljoner

År efter år har Vård- och omsorgsförvaltningen tvingats skära ner i sin budget. Detta måste få ett slut och vi föreslår därför en högre ram.

27. Nej till LOV och privatisering av äldreomsorgen

Vänsterpartiet är tydliga – vi säger nej till LOV och privat driven äldreomsorg. Majoriteten fortsätter sälja ut boenden till privat drift. Vi tycker det är helt fel. Vi ser bekymmer med att kontrollera privat driven verksamhet och svårigheter med att kunna göra förändringar när det inte fungerar. Med vinstdriven verksamhet, innebär det dessutom att man sparar på de äldre. Det kan vi inte acceptera.

28. Bort med New public management inom Vård och omsorg

New public management blivit en del av vardagen inom stora delar av kommunal verksamhet. Det är dags att tänka om kring detta och låta ett arbetssätt där man ger personalen ett större utrymme att planera verksamheten och samtidigt förbättrar kvaliteten för den äldre. Ett arbete pågår redan och vi ser Skönsmodellen som en bra utgångspunkt för det.

29. Bostadssamordnare och bostadsförmedling

Hemlöshet och trångboddhet är idag tyvärr vardagsbegrepp. I genomförandet av plan för bostadsförsörjning och riktlinje för bostadsanskaffning ska möjligheten att tillsätta en boendesamordnare med ansvar för att motverka hemlöshet och se boendefrågan ur ett socialt helhetsperspektiv arbetas in och även möjligheterna att starta en bostadsförmedling.

Rätten till jobb och utbildning

30. Fokus på yrkesutbildningar, jobb och jobbcentrum

Arbetslösheten är hög i Eskilstuna och Sörmland, särskilt inom vissa grupper. Framöver blir det mycket viktigt för kommunen att följa utvecklingen och snabbt i samverkan med andra försöka hitta rätt vägledning och möjligheter till jobb eller sysselsättning för de arbetslösa. Att människor hittar egen försörjning är avgörande för individen liksom för samhället i stort. Vänsterpartiet vill fortsätta den inslagna vägen med satsningar på yrkesutbildningar, stadslag med mera i samverkan med Arbetsförmedlingen. Arbetet behöver fortsätta likt föregående år med att stärka välfärden med mer utbildad personal. Därför måste yrkesutbildningar inom barnomsorg, vård och omsorg prioriteras, men även inom andra yrkesområden behöver utbildningar startas. Framgångsrikt arbete som Unga på väg måste få fortsätta. Arbetet med jobbcentrum i Årby och Fröslunda fortsätter och vi ser positivt på det framtida arbetet och de synergier man kan nå med samlokalisering av öppen förskola, bibliotek, familjecentral och fritidsgård. Det som är avgörande för att satsningarna ska lyckas är att det finns en nära kontakt, god dialog och stor delaktighet bland alla de som bor och verkar i stadsdelarna Årby och Fröslunda. Man måste involvera civilsamhället och föreningslivet som många gånger har god kännedom och kunskap om stadsdelarnas behov.

31. Fler i jobb vid nyetableringar

Nya företag startar i Eskilstuna kommun, inte minst i logistikparken. Frågan är dock om jobben går till Eskilstunabor? Att flertalet av dem gör det är viktigt ur många aspekter, inte minst för att minska arbetslösheten. I ett tvåårigt projekt vill vi att Näringslivsavdelningen arbetar riktat mot att fler nyetableringar ska anställa lokal personal.

32. Återta flyktingguide i kommunal regi

Det är avgörande för integrationen att satsningar som Språkvän/Flyktingguide återtas i kommunens regi och fortsätter att breddas med föreningsmatchingar och i samverkan med Arbetsförmedlingen och Studieförbunden. Dagens organisering av detta behöver utvecklas för att kunna nå sin fulla effekt.

33. Fortsätta med 1000 sommarjobb till sommarlovslediga ungdomar +1 miljon

Vänsterpartiet fortsätter prioritera 1 miljon för att kunna fortsätta erbjuda 1000 sommarjobb, som ska fördelas bland ungdomar i år 9 och år 2 på gymnasiet. En särskild andel ska riktas till ungdomar som studerar på särskolan. Jobben har ett viktigt förebyggande syfte, tjejer och killar får erfarenheter från arbetslivet som ger dem ökade chanser på arbetsmarknaden senare. Vårt mål är att på lång sikt erbjuda alla ungdomar tre erfarenheter av sommarjobb innan de slutar gymnasiet. Att unga människor tidigt får arbetslivserfarenheter ökar möjligheten för dem att snabbare få sitt första jobb.

34. Få bort fusk, korruption och grov organiserad brottslighet inom företag och branscher som verkar mot kommunen

Fusk och korruption är någon vi som kommun måste komma till bukt med. Det är för vanligt förekommande att företag inom olika branscher som verkar mot kommunen inte alltid följer alla regler eller lyckas på olika sätt få ut pengar av kommunen. Det är endast när vi samverkar som vi kan komma till bukt med grov organiserad brottslighet. Vi vill se ett samarbete med andra myndigheter där man systematiskt arbetar för att få bort fusk, korruption och grov organiserad brottslighet i kommunen. Näringslivsavdelningen får ett särskilt uppdrag att organisera arbetet med andra förvaltningar.

Kultur och fritid är avgörande för det öppna fria samhället

35. Ändrade åldersgränser på fritidsgårdarna

Idag är åldersgränserna på fritidsgårdarna från 12 år upp till 20 år. Man gör ett arbete på vissa fritidsgårdar med olika dagar för olika åldrar, men det finns alltför många tillfällen där en tolvåring möter en 20-åring på fritidsgården. Behovet av en meningsfull fritid finns i hela åldersspannet, men innehåll och aktiviteter skiljer sig mycket åt. Vi vill därför att man gör en utredning där man ser över vilka åldrar som ska vara på fritidsgården och samtidigt tittar på kompletterande verksamhet för äldre ungdomar.

36. Ökade öppettider på fritidsgårdarna

Ungdomar har rätt till en meningsfull fritid där de träffar andra ungdomar, men också med stöd av vuxna. Fritidsgårdarna spelar en stor roll för många ungdomar redan idag och kan

vara ett sätt att välja rätt väg i livet. Problemet är att det är öppet för sällan och inte alla dagar. Vi vill därför att satsningen på Trygga unga leder till mer öppettider på fritidsgårdarna.

37. Sommarlovsstödspengar

Alla har rätt till ett bra sommarlov. Många har inte råd att göra den där dyra resan utan är kvar i Eskilstuna hela sommaren. Då är sommarlovsstödspengarna så viktiga. Arbetet har pågått några år och vi ser det som avgörande att det fortsätter. Roliga och stimulerande aktiviteter under sommaren för barn och ungdomar ger ett sommarlov för alla.

38. Förstudie – ”Open Art” i Eskilstuna i samband med Folk och kultur

Open Art i Örebro har öppnat många dörrar för människor att komma närmare konsten. En liknande satsning vill vi se i Eskilstuna. Ett möte mellan människan och samtidskonsten, i alla dess former, mitt i centrum, men också ute i stadsdelarna. En förstudie genomförs under 2025 av Näringslivsenheten i samarbete med Destination Eskilstuna och Kultur, fritidsförvaltningen och region Sörmland för att kunna genomföras i samband med Folk och kultur.

39. Förstudie - Scen i Stadsparken

0,5 miljoner (investering)

En förstudie om en scen i Stadsparken genomförs.

40. Lekplatssatsning

4 miljoner (investering)

Barn behöver lek i vardagen. Vi vill därför se att flera befintliga lekplatser rustas upp runtom i Eskilstuna och att man möjliggör för fler vattenposter och skugga i det arbetet.

41. Skolgårdslyft

35 miljoner (investering)

Många av Eskilstunas skolgårdar är i behov av ett lyft. Vissa skolor saknar nästan helt stimulerande utemiljöer. Det handlar inte om att sätta dit en buske eller en gunga, utan att man tar ett helhetsgrepp över skolgårdarna och utvecklar dem så att barn återigen vill leka på sina skolgårdar. Då krävs inte minst yta, vilket den styrande majoriteten tyvärr, vad gäller skolan, inte har något större intresse av.

42. Förstudie om alternativ till om kultur och kongresshuset inte blir av

Att kultur- och fritidsförvaltningen omedelbart påbörjar arbetet med att ta fram en alternativ plan för kulturskolan och stadsbiblioteket i händelse av att kultur- och kongresshuset inte blir verklighet. Denna plan bör innefatta åtgärder för att säkerställa ändamålsenliga och funktionella lokaler för både dagens och framtidens behov, samt en tidsplan för genomförandet av nödvändiga åtgärder. Kultur- och fritidsförvaltningen ska snarast beställa en förstudie på hur stadsbiblioteket skulle kunna renoveras och moderniseras, där man samtidigt tittar på hur Kulturskolan också skulle kunna inrymmas i samma fastighet och få moderna, funktionella, ändamålsenliga och specialanpassade lokaler ovanför samt under Eskilstuna stadsbibliotek (tidigare ABF samt Contrast)

Det krävs en klimatoffensiv

43. Klimatoffensiv	2025	5 miljoner
	2026	5 miljoner
	2027	5 miljoner

Eskilstuna behöver en klimatoffensiv. Vi måste ställa om för klimatets skull och för hela vår existens, och det visste vi redan innan pandemin men tillräckliga åtgärder och satsningar saknas fortfarande. Sverige ska vara ett föregångsland i klimatomställningen. Den ekonomiska politiken måste anpassas till de ramar som klimatet och våra ekosystem sätter upp. Det kräver ökade investeringar i förnyelsebar energi, hållbara bostäder och gröna transporter. För en framgångsrik klimatomställning krävs ett rättviseperspektiv som förenar de sociala och ekonomiska perspektiven med de gröna. För att möta klimathotet krävs ökad jämlikhet. Lokalt i Eskilstuna kommun har satsningar gjorts på att minska belastningen på klimatet som införandet av biogasbussar och elbussar, Ekeby våtmark, den optiska avfallssorteringen, biogasanläggningen, utbyggnad av cykelbanor, påverkansarbete för att färre ska ta bilen, byggandet av Omlastningscentralen och Retuna. Många av dessa åtgärder har Vänsterpartiet varit med och infört och varit pådrivande, och det finns fler exempel. Målet är att bli en fossilfri kommun och för att nå dit måste mycket större satsningar göras nu. Vi vill satsa ordentligt på att kommunens fordon ska vara fossilfria, de körs idag på endast 32 procent fossilfritt. Vi vill också se en starkare satsning på energieffektivisering, en kommunal solcellspark, bättre kollektivtrafik, en större satsning på att bevara höga naturvärden och den biologiska mångfalden, vi vill bygga ut och utveckla fler cykelbanor och servera mindre kött i kommunens verksamheter. För att kunna leva upp till det nya Klimatprogrammets mål tillsätter vi en klimatfond där verksamheter kan söka pengar för att kunna genomföra viktiga satsningar som bidrar till kommunens klimatomställning.

44. Utbilda alla personal i Agenda 2030

Eskilstuna Kommun måste erkänna att vi befinner oss i ett klimatnödläge fram tills det att världens nationer säkerställt att 1,5 gradersmålet uppnås. Den nya klimatplanen som ska tas fram är hela avgörande för att vi som kommun ska bidra på bästa sätt till en hållbar framtid. Ett led i det arbetet är kunskap. Idag pågår ett arbete med Agenda 2030 i kommunen, men för de flesta anställda är den mer eller mindre okänd. Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Vi vill att kommunen genomför en digital utbildning om Agenda 2030 och hur kommunen kan arbeta med de frågorna.

45. Sommarlovskort 2 miljoner

I samband med att Eskilstuna Flygplats läggs ner alternativt går över till att drivas av försvaret så minskar kostnaderna för Eskilstuna kommun. De pengarna vill vi gå till att införa ett sommarlovskort för barn från 12 år upp till åk 3 på gymnasiet.

46. Motverka framtida översvämningar

Senaste årens skyfall visade med all tydlighet hur stor riskerna är för översvämningar framöver. En fördjupad analys av läget i Eskilstuna behöver göras. Utifrån den krävs insatser som t ex att inte öka den hårdgjorda ytan, se över var man bygger och hur man bygger staden.

Kommunens organisation

47. Uppdrag att överlåta flygplatsen till försvaret alt. lägga ner - 7,2 miljoner

Efter att Försvarmakten meddelat att de anser att Kjula Flygplats är viktig för totalförsvaret, menar vi att Försvarmakten därmed har ansvar för finansiering av flygplatsen. Vi utgår från att detta också blir fallet. Om de inte tar över flygplatsen anser vi att den ska läggas ner.

48. Ökad samordning, mer effektiva inköp och färre konsulter -30 miljoner

Vi tror inte på inköpsstopp i våra verksamheter, men vi ser att genom att bli bättre på att följa avtal och genom att vi har färre valmöjligheter kommer vi att kunna spara stora pengar på just inköp. Vi vill att kommunen fortsätter arbetet med att sänka kostnaderna för inköp. Vi vet även att vi behöver se över vår konsumtion och det gäller även kommunen. Det finns ett utrymme att effektivisera konsulttjänstanvändningen i Eskilstuna kommun. Idag går en stor summa pengar till konsulttjänster och självklart kan det behövas ibland, men inte i den här omfattningen.

49. Översyn av serviceförvaltningen

Vi ser med oro att Serviceförvaltningen ökar mer och mer och vill därför att man granska hur kostnadseffektivt de blir samtidigt som man ser över om kvaliteten bibehålls. Bara för att något är samordnat behöver det inte innebära lägre kostnader, utan en köp- och säljorganisation som detta handlar om kan lätt bli kostnadsdrivande.

50. Helhetsgrepp kring kommunala lokaler

Kommunens verksamheter finns runt om i Eskilstuna, både i lokaler som kommunen äger och externa lokaler där man hyr in sig. Det förstnämnda är att föredra ut alla aspekter. I dagsläget sitter varje förvaltning och ser över sina lokaler. Det måste till ett helhetsgrepp kring dessa frågor där man ser till hela kommunens nytta och inte jagar för sin egen verksamhets kortsiktiga vinster och drabbar andra på olika sätt. Det måste ske med fokus på Eskilstunaborna utifrån behov hos barn, ungdomar och äldre och inte minst med ett trygghetsperspektiv i botten. Barnkonsekvensanalyser ska vara en självklarhet.

Ekonomiska kommentarer

Den moderatledda regeringen och dess stödparti Sverigedemokraterna har inte avsatt pengar utifrån de behov som finns i kommunerna. Med en annan budget skulle situationen i Eskilstuna kommun se betydligt bättre ut.

Nollat effektiviseringskrav i vård, skola och omsorg

Då situationen i kommunens verksamheter är så ansträngd för 2025 väljer vi att nolla effektiviseringskravet för skola, vård, omsorg och socialtjänst.

Ingen utdelning från Kommunfastigheter

Vi avser inte att göra någon utdelning från Kommunfastigheter. Situationen när det gäller bostadsmarknaden är svårt. Hyrorna blir höga och det är svårt att ha råd att bygga. Vi värnar Kommunfastigheter och vill därför inte göra någon utdelning från bolaget under 2025. Då vi ser att den riskerar att drabba hyresgästerna.

Öronmärkta statliga pengar

Eskilstuna kommuns nämnder ska aktivt söka de öronmärkta statliga pengarna som är prioriterade för de olika kommunala verksamheterna.

Eskilstuna, en viktig del av Sörmland och Mälardalen

De flesta Eskilstunabor jobbar i Eskilstuna, men en stor grupp pendlar varje dag till och från Eskilstuna. De är helt beroende av bra service, många avgångar, direkttåg och bussar som kommer i tid och rimliga biljettpriser. Det skapar förutsättningar för fler att få jobb och ger människor möjligheter att ta ett jobb i en annan kommun. En fungerande kollektivtrafik höjer livskvaliteten för så många pendlare och resenärer. När snökaoset kommer eller när stressen är som värst då ska vår kollektivtrafik vara på topp med den bästa servicen. Så ser det inte ut idag. Det är oacceptabelt och det måste ske förändringar här och nu. Infrastrukturen spelar en stor roll för hur vi utvecklar vår egen kommun och skapar möjligheter till samarbete med andra kommuner inom Region Sörmland. Viktig är också den samverkan som har byggts upp framför allt kring kollektivtrafiken i Mälardalsregionen och det utvidgade samarbetet mellan städerna Eskilstuna, Västerås, Strängnäs och Enköping. Sörmlandsregionen ansvar för länets infrastruktur, för den regionala näringslivsutvecklingen, för hälso- och sjukvård samt den regionala kulturen.

Nya Översiktsplanen är styrande för hur vi använder mark och vatten inom kommunen, hur infrastrukturen ska planeras, var det finns lämpliga områden att bygga nya bostäder och att etablera nya företag och verksamheter. De regionala sambanden är viktiga i kommunens Översiktsplan.

En utökad satsning på Västerås hamn för gods och en utvecklad godshantering på järnväg med Eskilstuna som ett viktigt nav i logistiken är viktiga delar inom den framtida transportsektorn för att regionens miljömål ska kunna uppnås. Vänsterpartiet anser att inga nya kommunala investeringar ska göras på Eskilstuna flygplats, då vi inte bedömer att det kan bli lönsamt varken ur ett kommunalt, regionalt eller nationellt perspektiv. Flygplatsen ska istället överlåtas till Försvaret om de vill ha den kvar, annars läggas ner.

Strategiska mål 2024-2027

Vänsterpartiet redovisade i samband med KÅP 2024 sina strategiska mål dessa gäller fram till 2027.

Kommunens ansvarsområden

Rätten till jobb och utbildning

Vi står inför en stor utmaning när så många människor inte har ett jobb, samtidigt som vi ser att det är brist på arbetare inom en rad olika yrkeskategorier. Det saknas händer både i vården och i barnomsorgen. Nya företag etablerar sig i Eskilstuna men de anställer inte eskilstunabor i så stor utsträckning eftersom många saknar rätt kompetens. Eskilstunas näringsliv är idag sårbart då det är för smalt. Alla satsningar på logistik är bra, men om vi vill ha en arbetsmarknad i Eskilstuna som håller över tid och i olika konjunkturer måste flera olika branscher lockas till att etablera sig i Eskilstuna. Här blir samverkan med universitetet helt avgörande för att lyckas framöver.

När man som vi i Eskilstuna har en av landets högsta arbetslöshetssiffror är det med stor oro vi ser på nedmonteringen av Arbetsförmedlingen. De som nu tar över är amerikanska riskkapitalbolagsjättar som köpt sig in på marknaden och ska coacha dem som behöver stöd. Ett resultat av en övertro på att marknaden ska lösa problemet. Detta trots att vi alla vet att det inte kommer att fungera. Ytterst drabbas människor som redan idag har det svårt. När A-kassan har tagit slut väntar försörjningsstöd, vilket innebär en mycket svår och kraftigt begränsad livssituation. Vi måste få fler i jobb samtidigt som vi har fungerande trygghetssystem.

Det är dags att ta tillbaka kontrollen. Alla vill ha ett jobb och en egen försörjning. Ett arbete att gå till med rimliga arbetsvillkor ger framtidstro. Det vill vi ge människor. Att få sitt första jobb betyder något. Det kanske är ett sommarjobb på ett äldreboende eller att kratta löv i en park. Har du haft ett jobb så har du en referens, du har erfarenhet och får större möjligheter att få en ny anställning. Det första jobbet är nyckeln till att komma vidare. För att få ett jobb idag krävs det att man utbildar sig. För vissa yrken räcker det med en gymnasieexamen, för andra krävs det högre utbildning. Vägarna är många till och från där just du befinner dig idag. En del av oss har kommit senare i livet till Sverige och har en utbildning i bagaget men behöver det svenska språket. Då ska kommunen finnas där med riktade insatser. För några andra är vägen längre, men även då ska vi finnas där med insatser som skapar förutsättningar för den personen att lyckas. Idag finns det jobb på arbetsmarknaden, men problemet är ofta matchning och rätt utbildning.

Lösningen för att fler ska få jobb handlar om två huvudlinjer, satsningar på klimatomställningen som leder till nya och fler jobb och satsningar på utbildning. De stora förändringar som behövs för att klara av klimatomställningen gör att vi behöver bygga ett delvis nytt samhälle. Det ger oss också möjlighet att rätta till mycket av det som var fel i det gamla.

Klimatinvesteringar måste ske i kombination med att vi satsar på utbildning. Det är vad samhället kommer att kräva av oss framöver. Vill vi att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska kunna få ett jobb så är vägen via utbildning. Då krävs det att vi bygger ut Komvux och säkerställer ett kommunalt SFI med god kvalitet. Vi behöver den bästa kommunala gymnasieskolan som inte blivit förstörd av en mängd privata skolor, och vi behöver folkhögskolor som kan ta vid där gymnasiet inte riktigt lyckats. Även yrkeshögskolor och satsningar på Mälardalens Universitet är avgörande för att vi

ska lyckas med kompetensförsörjningen i Eskilstuna framöver. Människor måste få både en första och en andra chans att utvecklas och lyckas.

Fusk och korrupktion är något vi som kommun måste få bukt med. Det är alltför vanligt förekommande att företag inom olika branscher som verkar på uppdrag av kommunen inte alltid följer de regler som finns och lyckas på olika sätt få ut pengar av kommunen. Det är endast när vi samverkar som vi kan få stopp på grov organiserad brottslighet. Vi vill se ett samarbete med andra myndigheter där man systematiskt arbetar för att få bort fusk, korrupktion och grov organiserad brottslighet i kommunen. Girigheten som vissa aktörer och företag visar upp är förskräcklig och ett utnyttjande av våra gemensamma skattemedel.

Vänsterpartiet vill

- Arbeta vidare med de särskilda jobsatsningar som stärker Eskilstuna och välfärden, till exempel fler arbetslag i bostadsområden, bussvärdar, måltidsvärdar
- Att arbetet med jobbcentrum i Årby och Fröslunda fortsätter och utvecklas samt att fler jobbcentrum startar där behoven är störst
- Anställa fler inom skola, vård- och omsorg
- Göra särskilda jobsatsningar för nyanlända kvinnor och tjejer både genom utbildning och jobb men också eget och kooperativt företagande
- Ställa sociala krav vid upphandlingar, som till exempel lärlingsplatser, att anställa lokala byggarbetare, arbetslösa ungdomar eller personer från närområdet
- Att i upphandlingar alltid ställa krav på kollektivavtal på leverantör, underleverantör och tredje parts leverantör
- Få bort fusk, korrupktion och grov organiserad brottslighet inom företag och branscher som verkar på uppdrag av kommunen
- Att kommunen upphandlar mer från det lokala näringslivet och lantbruket
- Att 1000 sommarjobb erbjuds elever i åk 9 och år 2 på gymnasiet och gymnasiesärskolan
- Att kommunen tillsammans med Arbetsförmedlingen erbjuder särskilda insatser för ungdomar som hoppat av gymnasiet
- Permanenta projektet *Unga på väg* som är ett samarbete mellan kommunen och Arbetsförmedlingen för ungdomar som varken arbetar eller studerar. Fokus ska vara på studier, individuellt stöd, praktik och jobb
- Fortsätta utveckla avhoppbarverksamheten för unga vuxna i kriminalitet med fokus på jobb
- Prioritera yrkesutbildningar som leder till arbete och täcker framtida kompetensbrist. Arbetet ska ske i nära samverkan med Arbetsförmedlingen, den kommunala organisationen och det lokala näringslivet
- Att kommunen i samverkan med Folkhögskolan kopplar ihop behoven i kommunen med folkhögskoleutbildningar
- Att kommunen arbeta för att fler yrkeshögskoleutbildningar startar i Eskilstuna
- Att ett starkt grundstöd till Komvux bibehålls och utvecklas
- Att SFI-utbildningen bedrivs i kommunal regi i syfte att förbättra kvaliteten
- Att kommunen arbeta med Yrkesspår på SFI inom olika yrkesutbildningar för bristyrken
- Inom SFI ge särskilt stöd till analfabeter och personer med kort utbildning
- Vid behov ge förlängd studietid inom SFI
- Att studieförbunden fortsatt får kommunalt stöd till folkbildning
- Att en jämställdhetsanalys görs av det offentliga näringslivsstödet för att sedan inrätta kriterier som styr mot en fördelning där jämställdhets- och mångfaldsperspektivet utgör grunden
- Att kommunen ska främja fler sociala kooperativ

- Att de kommunala bolagen bidrar med praktikplatser
- Att näringslivsavdelningen tillsammans med universitetet arbetar för att bredda Eskilstunas näringsliv och främja etablering inom fler branscher
- Att näringslivsavdelningen får i uppdrag att verka för att fler kooperativa företag startar

Eskilstuna kommun som arbetsgivare

Eskilstuna kommun är den största arbetsgivaren i kommunen och med det följer ett stort ansvar. Fler äldreboenden styrs privat, LOV, lagen om valfrihet, infördes inom socialtjänsten och fler privata skolor har fått etablera sig. Det är inte bara problematiskt för att det är företag som agerar på en marknad där de gör vinst på äldre, barn och personer i utsatthet, utan det också mycket problematiskt när man ser till villkoren för de anställda. Vi vet att inom privata äldreboenden är det fler delade turer, fler som arbetar deltid och fler som har osäkra anställningar. Vackra ord om bra arbetsvillkor gäller inte de som arbetar inom den privata omsorgen. Det tycker vi är fel. Vi måste kunna stå upp för att alla som jobbar för Eskilstuna kommun ska ha bra arbetsvillkor. Glädjande är att man nu beslutat att avsluta LOV inom socialtjänsten, då det visade sig vara illa fungerande och sämre.

Undersköterskan som fick märken av visiret, läraren som stod i klassrummet med 30 barn, förskollärare och barnskötare som fick ta hand om de allra minsta, renhållningsarbetarna som tömde våra sopor, de personliga assistenterna som med närhet skötte sina brukare, städare som varje dag torkade våra golv, måltidspersonalen som lagade mat och mötte en mängd barn varje dag, räddningstjänstpersonal som skyddade oss från fara, busschaufförer som tog oss till jobbet – listan kan göras lång över alla som med fara för sitt eget liv arbetade som vanligt under pandemins värsta härjningar. Utan alla medarbetare hade kommunen inte fungerat. Personal som inte kunde jobba hemifrån och sitta bakom en skärm. Era insatser var ovärderliga. Men det gäller inte bara under en pandemi utan varje dag. För alla er och även andra som är anställda av kommunen vill vi skapa bättre arbetsvillkor. Vi vill att ni ska ha större möjlighet att påverka innehållet i vardagen, att ni ska ha en arbetsmiljö där ni trivs och inte blir sjukskrivna, att ni har möjlighet och orkar jobba heltid och får den lön ni förtjänar. *Skönsmodellen* har visat hur man inom hemtjänsten kan arbeta och lyckas när personalen får vara med och påverkar vardagen.

Vänsterpartiet vill

- Att heltid ska vara norm i hela Eskilstuna kommun
- Säkerställa kompetensförsörjningen i kommunen genom utbildning och rekrytering till yrken med förväntad personalbrist som undersköterskor, socionomer, barnskötare, förskollärare och lärare
- Öka inflytandet för medarbetarna på arbetsplatserna
- Att kommunen synliggör och bevakar personalens rätt till meddelarfrihet och yttrandefrihet
- Att personal inom psykiskt krävande yrken har bättre möjlighet till stöd och handledning
- Helt skrota *New public management* i vård och omsorg och istället utgå från det dagliga mötet mellan personalen och människan i behov av vård
- Att kommunen varje år fortsätta kartlägga och utjämna osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män samt oönskade löneskillnader mellan likvärdiga yrken och inom yrken
- Att kommunen utvärdera lönekartläggningarna för att se resultatet av det arbete som gjorts
- Att kommunen tar krafttag i arbetet med att minska sjukfrånvaron i hela kommunen, framför allt inom vård, omsorg och barnomsorg där sjukfrånvaron är som högst
- Att kommunen utbilda chefer i arbetsmiljöfrågor

- Att kommunen kontinuerligt arbetar för att motverka mobbning, sexuella trakasserier, rasism och exkludering på arbetsplatserna
- Att alternativa karriärvägar och möjlighet till arbetsrotation ska utformas så att kompetens tas tillvara och personal stannar i Eskilstuna kommun
- Att mångfalden bland kommunens personal ska öka i alla led och att flerspråkighet och interkulturell kompetens ska ses som meriter vid kommunens rekrytering
- Att arbetsgivaren ska öka möjligheten språk- och kompetensutveckling bland tillsvidareanställda utrikesfödda inom vård och omsorg, till exempel genom *Språka-projektet*
- Att bättre tillvarata erfarenheter från dem som går i pension så att deras kompetens förs vidare
- Att kommunen följer upp piloten om arbetstidsförkortning enligt modellen 80-90-100

Det krävs en klimatoffensiv

Vi måste lösa klimatkrisen, omställningen går alldeles för sakta. Över hela världen orsakar klimatkatastrofer förödelse, bränder, översvämningar, djur- och växtarter som försvinner och människor som drivs på flykt. Genom en omställning kan vi skapa fler jobb, företag och framtidstro även utanför storstäderna. Omställningen behöver ske omgående och politiska beslut behöver ta hänsyn till den akuta kris som vi befinner oss i. Det är framför allt politikens, och inte individens, ansvar att skapa möjligheter för människor att välja enkla och billiga klimatsmarta alternativ. En del lösningar behöver vara internationella, mycket går att genomföra nationellt, men även regionalt och kommunalt, om bara den politiska viljan finns.

När vi bygger vår stad kan och ska vi bygga klimatsmart. Det handlar om allt från hur vi bygger, var vi bygger och vilket material vi använder. Framtidens samhällen ska inte bara innehålla klimatsmarta byggnader utan stadsdelar som möjliggör ett hållbart liv. Närheten till samhällsservice gör att bilen får stå, en utbyggd billigare kollektivtrafik som på sikt blir avgiftsfri gör att fler samåker och bilpooler i närheten av Kommunfastigheters boenden gör att fler kan dela bil i stället för att ha en egen. Finns det laddstolpar i närheten av din bostad gör det att du lättare kan byta till en elbil. Situationen ser dock inte likadan ut för alla i vår kommun. Bor du på landet behöver du ofta bil på ett eller annat sätt. Att det finns tillgång till alternativa bränslen blir då avgörande.

Förra sommarens kraftiga skyfall som drabbade delar av Sverige ledde till stora översvämningar. Många fick tömma sina källare och hantera vattenskadorna. Det gav tydliga varningssignaler om vad vi kan vänta oss i en stad där ån är ett så centralt inslag i vår stadsbild. Vi kan inte öka de hårdgjorda ytorna på det sätt vi gör idag. Det gör att regnvattnet hamnar i dagvattenbrunnar och går till Reningsverket där vi tvingas rena från början rent vatten i stället för att det naturligt filtreras ned till grundvattnet.

Eskilstuna behöver en klimatoffensiv. Här blir det nya klimatprogrammet helt avgörande. En progressiv klimatplan är helt nödvändig och kommunen måste avsätta medel i en klimatfond för att förverkliga målen. Verksamheter kan då söka pengar för att kunna genomföra viktiga satsningar som bidrar till kommunens klimatomställning. Målet är att bli en klimatneutral kommun och för att nå dit måste mycket större satsningar göras nu. Vi vill se en ökad biogasproduktion och ytterligare ett tankställe. Kommunens fordon ska i första hand köras på biogas. Eskilstuna behöver ta steg för att gå mot att bli mer självförsörjande på förnybar el. Då krävs det att vi gör lokala satsningar på en kommunal solcellspark samtidigt som vi gör större satsningar på energieffektiviseringar. Vi ser gärna att kommunen behåller sin vindkraft, alternativt säljer den för att investera i förnyelsebar energi.

Ett ständigt överutnyttjande av naturens resurser leder till kraftig utarmning av den biologiska mångfalden och utsläpp av växthusgaser. Skyddet av skogs- och strandområden är avgörande för att värna den svenska allemansrätten och den biologiska mångfalden. Det är mycket viktiga värden även i vår kommun. Återvinning och cirkulär ekonomi är framtiden. Vår färgsortering av hushållsavfall och Retuna Återbruksgalleria är unika. Det är två banbrytande satsningar som behöver fortsätta att utvecklas.

Vi måste ta oss an klimatkrisen som samhälle. Mycket av det vi konsumerar behöver vi för att leva bra liv – mat, kläder, boende och resor – men sättet sakerna och energin framställs på behöver ändras. För de flesta av oss sker en stor del av konsumtionen och resandet för att hållbara alternativ saknas. Det gäller inte minst på landsbygden. Det är samhället och politikens ansvar att se till att alternativen finns. Där inte teknikskiften räcker för att minska utsläppen måste konsumtionen styras bort från det smutsiga och alla ges förutsättningar att leva mer hållbart. Vi ser ett hållbart liv som ett bättre liv.

Vänsterpartiet vill

- Att kommunen ska följa sin nyligen antagna klimatplan och klimatprogram
- Öka resandet med kollektivtrafik liksom cykel- och gångtrafiken
- Underlätta kollektivtrafiken genom löpande behovsanpassning av turtätheten och utveckling även på landsbygden
- Att behålla de fria bussresorna för skolungdomar och erbjuda fri kollektivtrafik för 65+ året om, dygnet runt
- Utredda möjligheterna att återinföra avgiftsfri kollektivtrafik för färdtjänstberättigade
- Underlätta det kollektiva resandet genom att fortsätta arbetat med ett nytt resecentrum för busstrafik
- Fortsätta ställa om Eskilstuna till en cykelstad genom utbyggnad av cykelbanor och genom att göra de befintliga cykelbanorna säkrare och mer sammanlänkade genom centrala Eskilstuna och Torshälla
- Att kommunen arbetar med vattensäkerheten och vattenkvaliteten utifrån Vattenplanen
- Att kommunen se över och ta fram en plan för att hantera översvämningensrisken
- Att kommunen när möjlighet ges återköper kraftverken i ån för att ha full rådighet
- Öka andelen ekologisk, närproducerad och vegetarisk mat i våra offentliga kök
- Att kommunen möjliggör mer upphandling av ekologisk och närproducerad mat
- Att köttkonsumtionen minskas ytterligare inom kommunens verksamheter
- Att kommunen köper mer rättvisemärkta, ekologiska och närodlade livsmedel och produkter och vid upphandlingar ställa miljömässiga och etiska krav
- Att kommunen utreder kommande problematik med hög värme i offentliga lokaler, särskilt i våra äldreboenden, kopplat till klimatförändringarna
- Att klimat- och miljöinformation finns på många språk
- Att miljövänliga hygienartiklar används inom kommunens verksamheter
- Att energieffektiviseringar påskyndas
- Att plastanvändningen minskas
- Att kommunens egna fordon ökar sin användning av biogas
- Att kommunen arbetar med att undvika att bygga ut mer hårdgjord yta
- Att kommunen utbildar all personal i *Agenda 2030*
- Att husbyggnationer ska utföras på ett miljövänligt sätt, gröna tak, trähus och energisnåla hus är goda exempel

- Att rekreativsvärdet, biologisk mångfald och naturvårdsintressen ska ha hög prioritet vid all fysisk planering
- Att grönområden och natur i stadsmiljön bevaras och görs tillgängliga
- Att orörda stränder ska förbli oexploaterade
- Att kommunens skogar ska skötas enligt miljöcertifieringskrav
- Att kommunen ska ha en positiv inställning till alternativa VA-lösningar där kommunalt vatten och avlopp inte kan byggas ut
- Att återvinning och återbruk ytterligare utvecklas
- Att samverkan mellan gymnasieskolor, högskolan och Energimyndigheten förstärks

Bostad för alla

På 60-och 70-talet byggdes miljonprogrammen, då gick staten in med omfattande investeringar i bra bostäder med rimliga hyror. Alla kunde få en bostad de hade råd med, ungdomar flyttade hemifrån, familjer startade sina liv och pensionärer kunde flytta till en mindre lägenhet. Allt fungerade, men sedan gick något fel. Övertron på marknaden tog över och sakta men säkert gick det från att vi hade ett system med bostäder för alla till att det nu handlar om att du har tillräckligt stor plånbok.

Bostadsbristen har länge varit ett faktum. Det finns för få bostäder och köerna till att få en bostad du har råd med växer, samtidigt som lägenheter står tomma i vår stad. Det låter märkligt med tanke på behoven men är en verklighet. Varför är det så? Svaret är enkelt, de lägenheter som står tomma till är för dyra. Oseriösa ägare av hyresbostäder lyxrenoverar lägenheter då någon flyttar ut och hyran höjs därefter med flera tusen. Samtidigt gör man inget åt trappuppgångar, hissar och tvättstugor. Du har då samma hyra på den lägenheten som på en nyproducerad lägenhet och vanligt folk har då inte råd att bo där. Så fungerar dagens bostadsmarknad.

Eskilstuna har ett kommunalt bostadsbolag, en allmännytta som det heter med ett annat namn. Namnet i sig visar vad ett sådant bolag ska vara, det vill säga till allmänhetens nytta. Historiskt sett har bostadsbolaget varit det i Eskilstuna. Man har bidragit till att hålla ner hyrorna, ha bra bostäder och genomfört rimliga renoveringar, så ser det inte länge ut. Kommunen har i och med utförsäljning av lägenheterna i Viptorp och Skogsängen idag tappat kontrollen över stora delar av sitt lägenhetsbestånd. Dessa bostadsområden riskerar nu hyreshöjningar och en osäker framtid. Kommunen har inte råd att sälja ut lägenheter. Det är ekonomiskt oförsvarbart och minskar det redan idag begränsade ägandet av kommunala hyresrätter i Eskilstuna. Ett bestånd som behöver utökas, inte säljas ut.

Hur Kommunfastigheter styrs är politikens ansvar. Det är dags att sätta stopp för att man idag är drivande i att höja hyror genom bruksvärderingar. Hyresgästföreningen är tydliga med att det finns alternativ till dessa bruksvärderingar som bolaget gör. De förordar i stället en systematiserad hyressättning, där målet är att få rätt hyra, inte att höja hyran.

Även dagens sätt att renovera driver upp hyrorna inom Kommunfastigheter. Renoveringar i sig är bra och nödvändiga, bostäder ska underhållas. Men fastighetsbolagets mål med nuvarande politiska styrning är att höja hyrorna. Då gör man samma renoveringar hos alla, utan möjligheter för de boende att göra några val. Boende tvingas flytta, inte för att man inte trivs i den bostad man bott i under mer än 10 år, utan för att man inte har råd att bo kvar när det kommunala bostadsbolaget renoverar. Det är oacceptabelt.

Byggbranschen har länge haft problem med oseriösa aktörer som får uppdrag och sedan inte klarar kvalitetskraven. Vid offertrundan plockas de bort av beställaren, men de dyker upp igen när vinnaren hyr in dem med följderna att resultatet av jobbet inte håller kvaliteten och att svart arbetskraft kan ha använts. Inom kommunens bolag är det extra viktigt att Kommunfastighet AB och Eskilstuna Energi- och Miljö arbetar aktivt med att ställa tydliga och konsekventa krav på de byggbolag som vinner upphandlingen av olika byggprojekt.

Kommunfastigheter är ett allmännyttigt bolag som ska ha hyror på en rimlig nivå, renovera lägenheter på ett sätt som gör att människor kan bo kvar, bygga nya bostäder runt om i hela Eskilstuna, behålla och utöka sitt bestånd av lägenheter och låta alla som behöver det få ett hem. Vi vill se en blandad bebyggelse i staden där hyreslägenheter, bostadsrätter, radhus och villor samsas. En stad där segregationen minskar och inte ökar som idag. Där unga människor kan flytta hemifrån och få ett eget hem, där man har råd att bo kvar efter en renovering och bostäder byggs för dagens Eskilstunabor och inte för någon välbeställd målgrupp man hoppas ska flytta hit. Bara så når vi målet, en bostad för alla.

Bostadsfrågan löser man inte enbart på kommunal nivå, utan man är beroende av kraftfulla statliga investeringar. Dessutom behöver Allbolagslagen ses över så att kravet på affärsmässighet reduceras till förmån för Allmännyttans övriga uppgifter. Nyproduktion är dyrt, särskilt när de statliga investeringsstöden försvunnit. Övertron på marknaden kommer att kosta människors trygghet. Vi värnar i stället människors framtid. För oss är det självklart att den statliga finansieringen av bostadsbyggandet måste öka samtidigt som vi kräver att kommunen gör sin del.

Vänsterpartiet vill

- Att kommunen ska arbeta med ökat bostadsbyggande i samverkan med hela kommunkoncernen och andra aktörer
- Att kommunen prioriterar byggandet av hyresrätter med rimliga hyror
- Att arbetet kring att motverka hemlöshet och trångboddhet stärks, målsättningen är att ingen person i Eskilstuna ska vara hemlös
- Att en bostadssamordnare tillsätts med ansvar för att underlätta att hitta en bostad till eskilstunabor som har lång väg till att få en bostad
- Att Eskilstuna kommun inför en nollvision kring vräkning av barnfamiljer
- Planera för att bygga hyresrätter även på markplan och i yttre tätorter som Hållsta, Hällby, Kjula och Kvicksund
- Stimulera byggandet av tillgängliga studentbostäder och mindre bostäder för ungdomar och äldre
- Att det ska finnas en god planberedskap för bostadsbyggande och enkla kontaktvägar för medborgare och byggföretag som vänder sig till kommunen.
- Skapa bra boendemiljöer där du kan leva livet ut
- Att kommunen bygger vård- och omsorgsboenden, LSS-boenden samt trygghetsboenden utifrån behov
- Att en bostadsförmedling skapas i kommunen
- Att studenter ska ha bostadsgaranti enligt Sveriges Förenade Studentkårers riktlinjer
- Att man i större utsträckning villkorar byggnation av hyresrätter när kommunen säljer kommunal mark

Eskilstuna är vår stad

En promenad genom centrala Eskilstuna bjuder på ett vackert Åstråk, ett nytt Fristadstorg som bjuder in till att sitta ner och mitt i stan ett nybyggt universitet. Detta tillsammans med mer klassiska delar som Köpmangatan och Radmachersmedjorna är mycket av det vi gillar i vår stad. Det som tyvärr inte går att undvika under promenaden är den butiksdöd som präglar centrum. Gallerior gapar tomma och det saknas liv och rörelse. Eskilstuna är tyvärr inte unikt, så här ser det ut i många andra städer också. Det är uppenbart att detta inte löser sig av sig självt. Vi behöver tänka om och tänka nytt. Vi vill alla ha en levande stad med liv och rörelse, där människor i alla åldrar och från olika delar av staden vill vara och trivas. Det har gjorts en del goda försök till att göra Fristadstorget mer aktivt, men det kommer att krävas betydligt mer. Vi vill att centrumutvecklaren tar initiativ till en centrumbereidning, där man tar ett helhetsgrepp om planeringen av centrum. Det kommer att kräva en del modiga beslut. Det kan handla om att man ser över hur personbilstrafiken kan minska i centrum, hur fler områden kan göras bilfria, hur man kan få in nya typer av verksamheter och försöker komma bort från att bara tänka på ett köpcentrum. Kanske kan man lyfta bort taket på Gallerian och skapa en gågata där. Det kan öppna upp och ge bättre möjligheter för verksamheterna att ha olika öppettider och det kan få bort den otrygghet som finns där idag. Möjligheterna är många.

För att skapa en stad för alla så måste vi planera långsiktigt och bygga på ett sätt som är hållbart på alla plan. Tyvärr saknas de ambitionerna idag. I stället låter man andra värden styra. När Engelska skolan vill bygga ut tillåts de bygga så trångt att eleverna måste ha raster i skift, skolan blir ännu mer inlåst med gallergrindar och kommunen bjuder på upprustning av en park. Det är inte att bygga hållbart för framtiden utan det handlar om att gynna ett enskilt företag som vill tjäna pengar på barnen. Tyvärr ser det inte alltid bättre ut när kommunen bygger i egen regi. Den nybyggda Munktellskolan har knappa ytor för eleverna att vistas på. Skolan ligger på ett bilgarage, får en begränsad skolgård och ytor för utevistelse på taket. Specialsalar är ännu inte byggna och byggnationen som helhet har varit mycket kostsam. Det är definitivt inte att bygga med barnens bästa i fokus. Barnkonventionen är lag i Sverige och det är dags att det också syns i Eskilstuna.

Eskilstuna är en segregerad stad. Vi har områden med bara villor och radhus, områden med nästan bara hyreslägenheter och områden med bostadsrätter. Jämför man ekonomi och hälsa blir det ännu tydligare att det ser olika ut i vår stad. I vissa områden har man lägre inkomster och lever ett kortare liv. Segregation skapar otrygghet. Kriminella världar får lättare att ta över när alltför många unga människor saknar hopp om framtiden. Den upplevda otryggheten i Eskilstuna är idag alldeles för hög. Så kan det inte få vara. De kriminella gäng som härjar och begår brott måste självklart lagföras. Vi behöver också fler poliser som arbetar förebyggande i bostadsområdena. Drogförsäljning sker idag på öppen gata, så kan det inte få vara. Det är drogerna som skapar mycket av den otrygghet vi ser, tillsammans med tillgången på vapen. Vill man råda bot på den negativa utveckling som vi just nu ser i staden så finns den inga enkla lösningar. Det krävs ett omfattande förebyggande arbete med skola, socialtjänst, kultur och fritid i samverkan med polisen. Samtidigt behöver vi bygga staden så att den uppdelning vi idag ser kan motverkas. Du ska inte växa upp i Lagersberg med vetskapen om att i ditt bostadsområde är livslängden kortare, men om du sätter dig på bussen till Skogstorp ser det helt annorlunda ut.

Ett bostadsområde med hyreslägenheter, bostadsrätter, radhus och villor är vad vi bör planera för. Då finns förutsättningar för att undersköterskan och direktören möts och att deras barn går i samma skola.

Vänsterpartiet vill

- Att tillgängligheten ska prioriteras vid all ny- och ombyggnation
- Bygga staden på ett sätt som gör att människor kan mötas

- Att skolor ska placeras på platser som är bra för barn och har utrymme för stimulerande byggnader och skolgårdar som följer boverkets riktlinjer
- Utveckla offentliga miljöer såsom skolgårdar, trädgårdar vid boenden, lekplatser och parker till gröna varierande uterum
- Att husbyggnationer ska utföras på ett miljövänligt sätt, goda exempel är energisnåla hus, gröna tak och hus i trä
- Att utifrån kommunens grönplan stimulera byggandet av våtmarker, dagvattendammar, behålla diken, utveckla grönområden och återplantera träd
- Underlätta pollineringen genom ekosystemtjänster
- Att när bostäder byggs på höjden ska det ställas krav på omgivande markytor
- Stärka barn- och jämställdhetsperspektivet i samhällsbyggnadsarbetet liksom socialtjänstens roll i samhällsplaneringen
- Att rekreativvärde, biologisk mångfald och naturvårdsintressen ska ha hög prioritet vid all fysisk planering
- Att kommunen arbetar intensivt med säkrare cykelvägar och att länka samman och komplettera dagens cykelbanor och cykelstråk för att underlätta att ta sig med cykel genom staden
- Med jämställd snöröjning, att plogning av cykel och gångbanor prioriteras före bilvägar, sätta fokus bland annat på cykelbanor och busshållplatser
- Att kommunen bygger fler lekplatser och äventyrslekplatser

Staden

- Värna och utveckla industrimiljön för att behålla Eskilstunas särprägel och historia
- Att kulturen ska ingå som en självklar del i all samhällsplanering
- Att centrumutvecklaren tar initiativ till en centrumberedning med uppdrag att ta ett nytt helhetsgrepp för att utveckla Eskilstuna centrum till att bli en levande plats där människor möts
- Minska personbilstrafiken i centrum
- Öka tryggheten i kommunen genom förbättrad belysning i parker, promenadstråk och grönområden
- Att kommunen tar fram utvecklingsplaner för olika stadsdelar
- Att kommunen arbetar aktivt med stadsdelsutveckling i samverkan med boende och aktörer i Eskilstunas olika stadsdelar
- Möjliggöra blandad bebyggelse i stadens olika delar
- Fullfölja utvecklingen av Åstråket västerut och göra promenadstråket längs åstranden tillgängligt för alla
- Att grönområden och natur i stadsmiljön bevaras och görs tillgängliga
- Att medborgarna får ökad möjlighet att påverka stadens utformning genom informationsskyltar, byggdialog och via eskilstuna.se
- Anlägga en eller flera *Ätbara parker* på olika platser i staden, gärna i anslutning till lekparken
- Att vattenposter placeras vid lekparken, fotbollsplaner och spontaindrottsplatser
- Att fler träd planteras i staden, både för att skapa möjlighet till skugga och för att fungera som gröna lungor
- Planera för att kunna ha möjligheter till miniparker, odlingslotter och stadsodling i samband med husbyggnationer

- Bevara och tillgänglighetsgöra Fristadsreservatet som en historiskt värdefull och grön oas i centrum
- Att kommunen monterar belysning i fler pulkabackar

Landsbygden

- Utveckla kollektivtrafiken på landsbygden
- Bidra till en levande landsbygd och boende på landsbygden genom att ta fram tätortsanalyser för Näshulta, Hållsta, Barva, Kjula och Ärla
- Att kommunen möjliggör mer upphandling av ekologisk och närproducerad mat
- Att orörda stränder ska förbli oexploaterade
- Att kommunens skogar ska skötas enligt miljöcertifieringskrav
- Att IT-utbyggnaden på landsbygden fortsätter och påskyndas till förmån för boende och företagare utanför stadskärnan
- Underlätta för nybyggnation på landsbygden inom lämpliga områden
- Att former för ökat lokalt inflytande på landsbygden utvecklas, till exempel genom att stötta utvecklingen av fler byalag
- Att landsbygdsrådet får ett fortsatt särskilt uppdrag att undersöka hur kommunen kan stötta det lokala inflytandet på landsbygden
- Att kommunen ska ha en positiv inställning till alternativa VA-lösningar där kommunalt vatten och avlopp inte kan byggas ut
- Bibehålla, utveckla och tillgängliggöra naturreservaten samt skapa ett nytt naturreservat

Förskolan och skolan är nyckeln till ett bättre samhälle

Förskolan och skolan i Eskilstuna ska vara jämlik och jämställd. Alla barn och unga ska ges samma rätt till utbildning. En skola som ger barn lika chanser är också kompensatorisk, det vill säga att den förmår ge mer stöd till den som behöver det. Under lång tid fanns det en vilja till detta. Politiska reformer lade grunden för ett av världens bästa skolsystem i vårt land. Så är det inte längre. Alldeles för många barn går idag miste om en bra skolgång. Det är ett misslyckande, inte bara för det enskilda barnet, utan också för samhället i stort.

Sverige är extremt. Som enda land i världen kan man fritt göra vinst på barns utbildning. Pengarna du och jag betalar för våra barns skolgång och framgång går till vinster i skolkoncerner och hamnar i skatteparadis. Dessutom leder den marknadsanpassade skolan till betygsinflation, segregation och ökad ojämlikhet. Privatiseringsexperimentet med marknadsskolan har förstört möjligheterna för tusentals barn. Marknadsskolan är ett monumentalt misslyckande.

Beslutet att avskaffa marknadsskolan ligger i riksdagen och är något vi inte kan styra över lokalt. Det vi kan göra här i Eskilstuna är att säga nej när en privat skola vill etablera sig. Det har vi gjort och kommer fortsätta att göra. Situationen med privata skolor i Eskilstuna är särskilt svår när det gäller gymnasieskolan där friskolor tillåts etablera sig med resultatet att det blir omöjligt att planera för framtiden, kvalitativa program tvingas lägga ner och klasserna bli alldeles för stora eller för små. Situationen är ohållbar.

Men det räcker inte att åtgärda systemfelen med den privatiserade skolan. Det behövs fler vuxna, utbildade lärare, fridspedagoger och annan personal, men också skolböcker och annat material till eleverna. Det kräver att man tillför mer resurser, det är bara så vi kan skapa en skola som kan möta barn utifrån deras olikheter och skiftande behov. Detta är tvärtom mot det som skett i Eskilstuna under

året där man skär ner på personal, trots att antalet elever är det samma. Detta kommer att kosta över tid. Tilläggsbeloppet, som är till för att stödja barn med olika funktionsnedsättningar, behöver utökas så att det även gäller för elever med psykiska funktionsnedsättningar.

Alltför många barn far illa idag och den psykiska ohälsan bland unga är utbredd, särskilt bland tjejer. Det krävs satsningar inte bara på undervisning utan också på elevhälsa, specialpedagoger, fritidsverksamhet och socialt stöd. I en stad där kriminalitet och droger kryper ner i åldrarna är skolan en helt avgörande faktor för att man ska kunna vända detta. En fungerande skolgång är en av de viktigaste friskfaktorerna. Vi ser idag att alltför många elever inte klarar skolan med godkända betyg. Alltför många barn börjar aldrig gymnasieskolan eller hoppar av i förtid. Gymnasieskolan ska kunna möta alla ungdomars behov, och inte som idag bygga på konkurrens. Skolan behöver extra stöd för att kunna arbeta med just de elever som av olika skäl har det svårt. Vi vet att satsningar här kommer att löna sig i längden.

Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande där alla barn får en likvärdig chans till kunskaper och erfarenheter. Det ska inte spela någon roll vilken förskola du går i, utan alla barn ska ha samma förutsättningar att lyckas. I en likvärdig förskola kan barn från olika samhällsklasser, med olika etnisk och kulturell bakgrund mötas redan i tidiga åldrar. Förskolor där barn är i behov av mer stöd måste prioriteras mer.

Många minns säkert någon personal på förskolan som har betytt särskilt mycket för oss, en vuxen som var den som såg oss och lyfte oss. Den rätten har alla barn. Förskolan står just nu inför stora utmaningar. För att ge förskollärarna och barnskötarna ytterligare möjlighet till utveckling och lust i arbetet krävs mer kompetensutveckling, mer tid till reflekterande samtal mellan kollegor och större möjligheter till inflytande ute på förskolorna. Framtida satsningar på förskolan ska nå hela vägen ut i verksamheterna.

Vänsterpartiet vill

- Att resurserna till förskolan och skolan stärks
- Att inga privata skolor får etablera sig i Eskilstuna
- Att stärka inflytandet för barn, elever och personal i förskola och skola
- Att stereotypa könsroller, negativa maskulinitetsnormer, rasism, homo-, bi- och transfobi, ska motverkas i förskola och skola genom satsningar på jämlikhets- och jämställdhetsarbete, normkritiskt tänkande, interkulturellt arbete och arbete med genus
- Att man fortsätter utveckla arbetet med *MVP*, mentorer i våldspreventionen
- Att alla elever från och med förskolan ska ges tillfälle att utöva någon eller några konstarter och dessutom möta professionella konstnärer
- Stärka förskolans och skolans roll i arbetet med stadsdelsutveckling
- Att nya förskolor och skolor byggs för att täcka de kommande behoven
- Att förskolor och skolor byggs med barnens bästa i fokus och har ytor och skolgårdar som följer Boverkets riktlinjer och inte byggs utifrån idéer om stordrift

Förskola

- Minska barngruppernas storlek i förskolan
- Att antalet barn per pedagog minskar
- Se över och möta upp behoven för förskolan inom *Nattis*, förskola dygnet runt, så att den också är garanterad för föräldrar med tillfälliga eller oregelbundna arbetstider

Förskoleklass, fritidshem, grundskola, gymnasium och särskola

- Öka lärartätheten i Eskilstuna
- Öka andelen behöriga lärare i kommunala skolor
- Att Eskilstunas och Torshällas skolor är avgiftsfria
- Se över antalet barn per pedagog på fritidshemmen
- Utredda möjligheterna för att alla barn som vill det ska kunna gå på fritids
- Att satsningar görs på fritidshemmen med lekutrymmen både inne och utomhus
- Skapa en jämlik öppen fritidsverksamhet för barn i åk 4-6 genom att ta fram tydliga riktlinjer och kriterier
- Säkerställa att barn i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till och se till att tilläggsbeloppet även innefattar stöd till barn med psykiska funktionsnedsättningar
- Att strukturtillägget ses över för att ännu bättre nå rätt elever
- Att alla skolor erbjuder läxhjälp
- Arbeta mot att ha fler bemannade skolbibliotek
- Att kommunen prioriterar fortbildning för lärare i sexualundervisning i skolan
- Att man sätter stopp för sexuella trakasserier i skolan
- Utredda hur man kan säkerställa en jämlik elevhälsa på Eskilstunas skolor
- Att idrott, hälsa och fysiska aktiviteter prioriteras
- Att elevdemokratien på skolorna prioriteras
- **Att alla barn i förskoleklass erbjuds simundervisning**
- Att kommunen utvecklar praoverksamhet tillsammans med näringslivet
- Att skolorna kan återinföra traditionella avslutningar och inte behöva räkna avslutningsdagen som en vanlig skoldag med undervisning
- Att en satsning på ett anti-mobbningsarbete genomförs i grundskolan
- Att antalet skoldagar återgår till tidigare antal, för att möjliggöra för lärare att kunna fortbilda sig och arbeta med utveckling och planering
- Att alla med rätt till modersmålsundervisning i grundskolan och modersmålsträning i förskolan verkligen ska få det
- Att vikten av studie- och yrkesvägledning i grundskolan och gymnasiet ska lyftas i syfte att stödja flickors och pojkars otraditionella yrkesval
- Att man arbetar för att förbättra lärarnas arbetsmiljö och minskar deras administration

Social trygghet, vårt gemensamma ansvar

Vi kan bäst stå emot utmaningar och klara kriser när vi står tillsammans och stöder varandra. Pandemin har gjort bristerna i äldreomsorgen tydliga. Konsekvenserna efter många år av nedskärningar och privatiseringar blev synliga genom att äldre inte skyddades från smittan i delar av omsorgen. Det fanns för lite personal och till en början saknades skyddsutrustning. Om personalen redan går på knäna är det svårt att hantera en kris utan att både personal och äldre blir lidande.

De som jobbar inom hemtjänsten och äldreomsorgen i Eskilstuna idag har burit konsekvenserna av nedskärningarna på sina axlar genom att arbeta hårdare och se kollegorna bli färre, samtidigt som den egna arbetsbördan blivit större varje år. I stället för att lösa resursbristen har styrande politiker svarat med effektiviseringar och nya modeller när det är tydligt att det främst är resurser som behövs. Kombinationen av marknadslösningar, byråkrati och resursbrist har skapat närmast omänskliga villkor för de samhällsbärare vi inte klarar oss utan. Eftersom välfärdsyrkena är kvinnodominerade så slår

neddragningarna särskilt hårt mot kvinnors arbetsvillkor och möjlighet till makt och inflytande. Vi måste därför lita på att personalen i dialog med de äldre kan säkerställa att du får den vård och omsorg du har rätt till.

När vården inte räcker till tvingas anhöriga, särskilt kvinnor, att ta ett allt större ansvar. Du står där ensam med sorgen över att en anhörig inte mår bra och ska samtidigt lösa allt från att reda ut hur hen kan få stöd, ta kontakter med banken, tömma och säga upp en lägenhet. Listan kan göras lång. Människor bollas ofta runt i en stor administrativ apparat där det är en kamp för den enskilde, ofta med hjälp av anhöriga, att få rätt tillgång till vård och omsorg. Så kan det inte få vara. Vi har på många sätt ett bra anhörigstöd i Eskilstuna idag, men det behöver utvecklas till att även stötta anhöriga i att hitta rätt i djungeln.

Många år av privatiseringar och ständig jakt på effektiviseringar inom vården och omsorgen har påverkat både hälsa, vårdbehov och tillgången till vård negativt. Att du är beroende av omsorg ska inte, som idag, begränsa dina möjligheter att styra över ditt liv. Vård och omsorg måste ges efter behov oavsett om du bor på ett särskilt boende eller hemma och har insatser av hemtjänsten. I Eskilstuna har antalet privata äldreboenden ökat. Samtidigt infördes LOV, lagen om valfrihet, inom delar av socialtjänsten. När man privatiserar vård och omsorg så innebär det att man tillåter privata bolag att göra vinst på sköra människor, samtidigt som man utsätter personalen för sämre arbetsvillkor. Det kan vi aldrig acceptera. Vi är tydliga med att vi säger nej till LOV och alla privatiseringar. Vi vet att det leder till både ökade kostnader, sämre arbetsvillkor och sämre kvalitet inom vården och omsorgen. Idag har man lyckligtvis valt att avsluta LOV inom socialtjänsten, just på grund av att det inte fungerade.

Vi vill i stället satsa mer resurser på att öka grundbemanningen i äldreomsorgen och säkerställa att kommunen på allvar lever upp till löften om fasta anställningar och heltider. Det är också avgörande för många äldre att det blir en bättre kontinuitet inom hemtjänsten och inte som idag när du kan träffa upp till 20 olika personer under en tvåveckorsperiod. Vill man på allvar höja kvaliteten i äldreomsorgen så krävs det att det görs större statliga satsningar. En vård och omsorg som är solidariskt finansierad av skattemedel och där pengarna går till verksamhet och inte till företagets vinster är en grundförutsättning för att uppnå en jämlik vård och omsorg i hela Sverige.

Kommunens omsorg är inte bara till för äldre utan även för personer med olika funktionsnedsättningar. Det är avgörande att du som lever med funktionsnedsättning ska kunna lita på att få det stöd du behöver och att din rätt att delta i samhället på det sätt du vill inte ständigt ifrågasätts och försvåras. Vi behöver en ny LSS-lagstiftning som säkerställer att man fullföljer de intentioner som lagen en gång hade. I kommunen behöver vi möjliggöra boendeplatser, utveckla daglig verksamhet och andra stöd du har rätt till. Vi vill säkerställa att vi på allvar efterlever tanken med de 150 jobben där personer med funktionsnedsättningar ska få arbete i kommunen. Tyvärr har man bara kommit en bit på vägen. Vi måste möjliggöra för alla att kunna studera, även du som har behov av stöd. *Pluskortet* möjliggör för dig som har en intellektuell, psykisk eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning att gå två till priset av en på en fotbollsmatch eller en föreställning. Det är viktigt, låt oss göra det ännu viktigare och få ett bredare innehåll.

När samhällets orättvisor och klassklyftorna ökar skapas en mer gynnsam grogrund för kriminalitet. Det sker i hela samhället men särskilt i de fattigaste områdena. De av oss som bor i dessa områden är särskilt utsatta för våld och det finns en uppgivenhet över att samhället övergivit området. Istället för framtidsdrömmar om utbildning och bra jobb känner många en desperation inför en hopplös framtid. Droghandel har därför blivit ett alternativ för alltför många barn och ungdomar i eftersatta förorter, detta gäller särskilt för pojkar och unga män. Det är ett svek från samhällets sida. Det kräver nämligen

omfattande förebyggande insatser. Fokus måste riktas mot att förhindra rekryteringen av nya barn och unga till gängkriminalitet. Skolan och fritidsverksamheter behöver ges bättre resurser, likaså socialtjänsten.

Kriminaliteten behöver mötas både med ett fungerande och närvarande rättssystem som fler patrullerande poliser, arbete mot narkotikahandel, kamp mot tillgången till illegala skjutvapen och ett effektivt avhoppningsprogram, men framför allt med en kamp mot kriminalitetens djupare orsaker – klassamhället, segregationen, rasismen på arbetsmarknaden, trångboddheten och bristen på framtidstro. För att ta tag i den akuta situationen vi befinner oss i vill vi se en rad olika insatser förutom det avgörande breda förebyggande arbetet. Vi ser att första linjens socialtjänst som arbetar i direkt med barn, ungdomar och familjer är helt avgörande. Utöver det vill vi införa projektet *Sluta skjut* i Eskilstuna och satsa på att få fler unga att våga vittna.

I Eskilstuna har vi skenande kostnader för socialtjänsten. Den stora frågan är ofta vad vi ska ta bort för att minska kostnaderna. Vi vill se ett annat tankesätt. Hur kan vi som kommun tillsammans med andra aktörer och civilsamhället arbeta för att människor ska må bättre? Hur kan vi få barn, unga och vuxna att inte missbruka och inte hamna i kriminalitet? Det är för alla oss, vi som bor i Eskilstuna, som vi tillsammans ska bygga och utveckla staden så att den blir bättre och tryggare. Allas trygghet är vårt gemensamma ansvar.

Vänsterpartiet vill

- Att New Public Management tas bort som styrmodell och ersätts med behovsanpassad vård och omsorg
- Att kommunen använder och anpassar ny teknik som kan underlätta för äldre, och personer med funktionsvariationer, anhöriga och personal inom vård och omsorg
- Att man ser över och bygger ut bredband inom våra verksamheter och boenden för äldre och personer med funktionsvariationer
- Utveckla och bredda anhörigstödet för att nå fler och ge fler insatser
- Att all personal inom vård och omsorg ska ha kunskaper om våld mot äldre och personer med funktionsvariationer
- Arbeta uppsökande kring personer med psykisk ohälsa, särskilt bland äldre och personer med funktionsvariationer

Äldre i behov av vård och omsorg

- Att införa verklig valfrihet för äldre genom att utgå från det dagliga mötet mellan personalen och människan i behov av vård
- Öka grundbemanningen inom äldreomsorgen
- Öka tryggheten genom att vård- och omsorgsinsatser i hemmet genomförs av så få personer som möjligt
- Att äldre ska få vara friska längre genom ett stärkt förebyggande och hälsofrämjande arbete
- Öka möjligheten till kulturupplevelser för äldre
- Att kommunen samverkar med ideella krafter och *Ung omsorg* för att öka möjligheterna till social samvaro inom äldreomsorgen
- Att de äldre ska få bättre möjligheter att vid behov få tala sitt hemspråk inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboenden
- Att vi bygger ut äldreboenden, daglig verksamhet och hemtjänst för finskspråkiga äldre som har rätt till stöd på det finska språket

- Fortsätta och utveckla *Intensiv hemrehabilitering* - en samverkan mellan undersköterska, arbetsterapeut, sjukgymnast och beteendevetare för personer i behov av vård och omsorg
- Att kommunen bygger nya vård- och omsorgsboenden utifrån kommande behov
- Att kommunen ersätter vård- och omsorgsboenden som drivs i kommunens regi och som inte uppfyller kvalitetskraven
- Att när vi bygger nya boenden planera för att maten lagas på plats och att det finns en öppen restaurang
- Kommunens öppna restauranger på boenden behålls
- Skapa stimulerande och attraktiva utemiljöer vid samtliga äldreboenden i kommunen
- Utveckla matlagen där äldre kan äta gemensamt
- Att kommunen tillsammans med civilsamhället tar ett samlat grepp för motverka den upplevda ensamheten hos äldre

Yngre i behov av omsorg

- Bygga nya boendeplatser utifrån behov
- Främja studier och öka antalet riktiga jobb för personer med funktionsvariationer genom anställningar i kommunen samt riktat stöd till arbetstagare och näringslivet
- Genomföra en hälsosatsning i samverkan med Eskilstuna Parasportsförening för att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för personer med funktionsvariationer
- Arbeta för att *Pluskortet* som vänder sig till personer med funktionsvariationer, blir mer känt och att fler verksamheter ansluter sig

Socialt stöd

- Att hela kommunen gör ett omtag och arbetar tillsammans med andra aktörer med målet att barn, unga och vuxna ska må bättre och undvika att hamna i missbruk och kriminalitet
- Att i samverkan med t ex Mälardalens universitet säkerställa att vi arbetar med evidensbaserade och beprövade metoder inom socialt arbete
- Att all socialtjänst gällande barn och ungdomar ska ha ett barnrättsperspektiv och ske i nära samarbete med förskola, grundskola, gymnasium och andra berörda parter
- Att skola, kultur och fritid och socialtjänst satsar på tidiga förebyggande insatser för barn och ungdomar
- Att socialtjänsten har tidiga riktade insatser redan i förskolan och grundskolans lägre åldrar
- Utveckla föräldrastödet i samverkan mellan Barn- och utbildningsförvaltningen, Socialförvaltningen, Vård- och omsorgsförvaltningen och civilsamhället
- Satsa på stödåtgärder på hemmaplan för att undvika externa placeringar
- Utöka andelen professionella familjehem som drivs kommunalt
- Permanent satsningen *Trygga unga* och förstärka med fler som jobbar socialt förebyggande med barn och ungdomar på fältet både dagtid och kvällstid
- Att kommunen arbetar med ett 24-h-perspektiv för att kunna stötta barn och ungdomar
- Att ett handslag görs där man går samman, allt från de självklara, skolan, polisen, socialtjänsten till civilsamhället, med löftet att där ungdomar vistas, där ska inte droger förekomma.
- Att i samverkan mellan skola och socialtjänst på grundskolorna och gymnasieskolorna för att aktivt motverka droganvändning och kriminalitet
- Fortsätta arbeta med och utveckla *Fristadshus*

- Utveckla kolloverksamheten
- Öppna fler familjecentraler i Eskilstuna i nära dialog med Region Sörmland
- Utveckla missbruksvården för ungdomar, vuxna och äldre
- Att kvinnors behov av särskilt stöd för att komma ur ett missbruk utreds och att dagens befintliga stöd ses över med målsättningen att hjälpa fler kvinnor ur missbruk
- Att riktlinjer tas fram för suicidprevention enligt *MHFA* (första hjälpen till psykisk hälsa) som kan få spridning i kommunens verksamheter
- Att kommunen satsar på ett arbete med att få ungdomar att våga vittna
- Att kommunen i samverkan med andra arbetar utifrån konceptet *Känn dig trygg, förebygg*
- Fortsätta utveckla avhopparverksamheten
- Att kommunen i samverkan med polisen och andra aktörer inför projektet *Sluta skjut*

Kultur och fritid är avgörande för det öppna fria samhället

Kultur bidrar till att skapa ett rikare samhälle att leva i för alla. Kulturen kan spegla samhället, motverka segregation och klasskillnader, är livsnerven i vårt samhälle och helt avgörande för det öppna fria samhället. Historiskt har mörka krafter censurerat föreställningar, bränt böcker och förstört konstverk. De som vill begränsa demokrati och sortera människor angriper ofta just kulturen. Vi ser att i dagens samhälle är den fria kulturen under hot och det har aldrig varit viktigare att försvara den. För oss är det en självklarhet att stå upp för kulturen och kulturarbetarna.

I tider av kris är kulturen särskilt viktig. Den har avgörande inverkan på vår psykiska hälsa. Det är dock tydligt att kulturarbetare och kulturaktörer är en grupp som har drabbats särskilt hårt av coronakrisen. Arrangemang har ställts in samtidigt som många i branschen oftast inte har rätt till A-kassa. För oss är det helt avgörande att vi värnar kulturen och kulturutövarnas möjlighet att kunna fortsätta leva på och arbeta med kultur. Vi vill därför att Eskilstuna kommun ger större möjligheter till professionella kulturarbetare att söka pengar för arrangemang, projekt och konstverk som på olika sätt kommer kommunen till del. Vi ser här en möjlighet att stötta den viktiga samhällsbärande som kulturen är, samtidigt som resultatet på olika sätt gynnar Eskilstunaborna.

Barn och ungdomar, vuxna och äldre möter på olika sätt kultur, idrott eller fritid i vår kommun. Lyckan hos barnen som besöker lilla Stadsmuseet och får prova historiska kläder går inte att ta miste på, inte heller energin hos ungdomarna när det är träning på våra idrottsplatser eller glädjen hos den äldre mannen över att just den där boken han ville läsa fanns inne på biblioteket. Många barn, ungdomar, vuxna och äldre deltar, men för andra finns det hinder. Det kan handla om kostnader, dålig information och osäkerhet. Listan kan göras lång till varför kommunens utbud inte når ut till alla, varför vissa tar del av allt och andra inte tar del av något. I en stad som slits isär av ökade klyftor mellan människor, så är kultur, idrott och fritid broar som binder oss samman. Därför är det så viktigt att fortsätta med just de satsningar som når fler nya målgrupper, till exempel den lyckade lässatsningen för barn i förskola och skola, musikprojektet *El Sistema* och *Öppen musikskola*.

Många vittnar om hur idrottsföreningen räddade livet på dem och andra om hur viktigt det var med fritidsgården eller biblioteket. Kulturen och idrotten har ett stort egenvärde för såväl individen som för samhället i stort. Men det är också en viktig del när det gäller det förebyggande arbetet och bidrar till ökad folkhälsa, bättre skolresultat, social gemenskap och ökad livskvalitet. Ett rikt kultur- och fritidsliv är avgörande för en stad i Eskilstunas storlek. Inte bara för att vara en attraktiv stad som lockar människor att flytta hit och bo här, utan främst för att det är satsningar på ett rikare, mer stimulerande och friskare liv.

Ska vi på allvar stå för en kultur, idrott och fritid för alla så måste den också vara tillgänglig för alla. Så är det inte idag. Det betyder självklart att vi anpassar den fysiska miljön så att personer med funktionsvariationer kan delta, men det betyder också att vi har aktiviteter som är gratis eller till rimliga kostnader och ett utbud som tilltalar och ger utrymme för både flickor och pojkar, kvinnor och män. Vilsta friluftsområde är en grön oas mitt i staden, fylld av aktiviteter och möjligheter till rekreation som inte behöver kosta något. Det är ett område som lever året om, är öppet för alla och kräver inte medlemskap, ett område där olika åldrar möts i motionsspåret, på badplatsen och i skidbacken. Vi vill fortsätta satsningen på Vilsta friluftsområde för att fler ska kunna ta del av områdets möjligheter till en aktiv fritid.

Att nå nya målgrupper kräver att vi tänker nytt. Vi behöver fortsätta ha avgiftsfria museer, men vi måste också flytta ut konsten, i alla dess former, där människor finns, där de bor, verkar och lever. Konstutställningen *Open Art* i Örebro har öppnat många dörrar för människor att komma närmare konsten. Vi vill utreda en liknande satsning i Eskilstuna i samband med Folk och Kultur, där man sätter fokus på mötet mellan människan och den moderna konsten, mitt i centrum, men också i stadsdelarna och på landsbygden. Öppna scener ska vara den del av satsningen och därför vill vi att en ny scen under tak byggs i Stadsparken.

Många unga lokala kulturutövare har massor av idéer men har sedan svårt att förverkliga dem i snårig byråkrati och tuff ekonomisk konkurrens. Här finns mer att göra. Eskilstuna måste vara en attraktiv stad för våra lokala kulturarbetare att verka i. Vi lyckas idag inte fullt ut skapa förutsättningar för lokala kulturutövare och arrangörer att kunna verka långsiktigt i Eskilstuna, istället blir de många gånger utmanövrerade av stora produktioner och aktörer med helt andra ekonomiska förutsättningar. Vi vill därför att man tar ett nytt grepp och tittar på hur vi som kommun kan stötta och utveckla de lokala kulturnäringarna på ett bättre sätt. Det behövs fler möjligheter till replokaler och danslokaler. Det planerade nya Kulturhuset skulle kunna bli en central samlingsplats för kulturutövande och ge Eskilstunaborna en plats för att möta olika konstformer. Det är dock återigen försenat och det är lite svårt att se var vi kommer att landa i framtiden. Därför vill vi att kultur- och fritidsförvaltningen omedelbart påbörjar arbetet med att ta fram en alternativ plan för kulturskolan och stadsbiblioteket i händelse av att kultur- och kongresshuset inte blir verklighet. Denna plan bör innefatta åtgärder för att säkerställa ändamålsenliga och funktionella lokaler för både dagens och framtidens behov, samt en tidsplan för genomförandet av nödvändiga åtgärder.

På loven då skolan inte är den naturliga mötesplatsen för barn och ungdomar är det ännu viktigare att det finns andra platser att mötas på och aktiviteter att delta i. Då måste fritidsgårdar finnas där och vara öppna. Idag kan du som 12-åring gå till fritidsgården för första gången. Kanske funderar du på vilka spel du kan spela och vilka kompisar som är där? När du väl är på plats möter du tyvärr inte bara jämnåriga, utan du kan även möta en 20-åring. En vuxen person som inte alls vill göra samma saker som du på fritidsgården. Så ser verkligheten ut idag. För oss är det helt orimligt att ha ett åldersspann på 12-20 år. Behovet av en meningsfull fritid finns för hela gruppen, men innehåll och aktiviteter skiljer sig mycket åt. Vi vill sänka den övre åldersgränsen och hitta andra lösningar för de äldre ungdomarna. Med tanke på den oro som finns idag i våra stadsdelar är fritidsgårdarna viktiga och en självklar del i det förebyggande arbetet för att motverka att ungdomar hamnar i kriminalitet och droger. Fritidsgårdarnas närvaro i stadsdelarna behöver öka och de behöver vara öppna på fler olika tider.

Många tjejer utsätts idag för kränkningar på nätet, i skolan, på fritiden för att de är just tjejer och därför gör vi en särskild prioritering för dem. Idag går många tjejer inte till fritidsgårdarna och deltar inte i lika stor utsträckning i föreningslivet. Vi vet att tjejer lider av psykisk ohälsa i betydligt

högre utsträckning än killarna. Det är vår skyldighet att få fler tjejer i Eskilstuna att må bättre, delta i olika fritidsaktiviteter och bli sedda.

Kommentarer som haglar i omklädningsrummet och tränare som gör övertramp existerar fortfarande inom föreningslivet. Mycket bra har gjorts, men vi vill att kommunen går vidare och gör mer.

Tillsammans med idrottsrörelsen vill vi ta krafttag för att motverka sexism, homo-, bi och transfobi. Kultur, idrott och fritid i Eskilstuna ska vara välkomnande, fri från diskriminering och tillgänglig för alla. Rätt satsningar på kultur och fritid bygger en stad som håller ihop och utvecklas. Ett Eskilstuna för alla och inte bara för några få.

Vänsterpartiet vill

- Att fler barn och ungdomar får möjlighet till en berikande fritid med kultur och idrott för alla genom fler avgiftsfria aktiviteter, tydlig information samt ett ökat utbud i våra stadsdelar
- Fortsätta att satsa på och utveckla fritidsbanken till att nå ännu fler
- Att mötesplatserna har tydliga uppdrag att verka för förbättrad folkhälsa, social gemenskap, interkulturella möten samt att nå nya och bredare grupper
- Att Eskilstunas museer fortsatt ska vara avgiftsfria och att de ska arbeta för att nå en bredare publik och nya målgrupper
- Att kommunen fortsätter arbetet med utredningen av ett kulturhus som ska kunna fungera som en mötesplats för ett brett kulturutövande och olika konstformer och som utgår från kulturutövarnas och stadsbibliotekets behov och inte sätter det kommersiella främst
- Att kommunen tar fram en alternativ plan för kulturskolan och stadsbiblioteket i händelse av att kultur- och kongresshuset inte blir verklighet. Denna plan bör innefatta åtgärder för att säkerställa ändamålsenliga och funktionella lokaler för både dagens och framtidens behov, samt en tidsplan för genomförandet av nödvändiga åtgärder.
- Att föreningsstödet till idrotten framförallt riktas till breddidrott för barn, ungdomar och personer med funktionsvariationer
- Fortsätta bygga allaktivitetsplatser för både flickor och pojkar
- Att skötsel av våra befintliga friluftsområden och naturreservat stärks och att de görs mer kända och tillgängliga för allmänheten
- Fortsätta att utveckla och lyfta fram det stadsnära Vilsta friluftsområde
- Att det förebyggande arbetet mellan skola, civilsamhälle, kultur och fritid förstärks och att samverkan utvecklas mer med fokus på barn och ungdomar
- Att fritidsgårdarnas öppettider och närvaro i stadsdelarna utökas, även under lov och perioder då behoven är som störst
- Att en utredning genomförs där man ser över vilka åldrar som ska vara på fritidsgårdarna och tar fram en kompletterande verksamhet för äldre ungdomar
- Att öppna väggar för graffiti skapas i olika stadsdelar och i centrum
- Stärka barns och ungas rätt till kulturupplevelser genom att fortsätta satsningen på *El Sistema* och *Öppen musikskola*
- Att mobila kulturaktiviteter utvecklas för att komma nära där människor bor, både i stadsdelarna och på landsbygden.
- Ge lokala kulturutövare ökade förutsättningar att kunna verka och utvecklas inom sitt område genom stöd för t ex arrangemang, utställningar, scenhyror, utrustning och material
- Skapa bättre förutsättningar för replokaler och scener för musik, teater, dans och övrig Scenkonst
- Att en förstudie för en utomhusscen med tak i Stadsparken genomförs

- Att alla Eskilstunabor ska ha tillgång till god biblioteksservice inom rimligt avstånd
- Att kommunen gör en utredning om att genomföra en utställning likt *Open Art* i Örebro där man lyfter fram konst i alla dess former
- Fortsätta med modellen *Öppen idrott* för att skapa förutsättningar för att fler barn och ungdomar har tillgång till föreningslivet
- Fortsätta sommarlovssatsningen i samverkan med föreningslivet och utveckla samarbetet till att även gälla under andra perioder av året
- Att kommun och föreningsliv samverkar om att motverka sexism, homo-, bi- och transfobi inom idrottsrörelsen
- Att Eskilstuna kommunkoncern ska fortsätta att aktivt sponsra såväl idrott, kultur som annan samhällsviktig verksamhet

Torshälla, en unik stad i kommunen

Torshälla är en unik småstad med starka historiska inslag. Det vill vi värna. När den lilla staden förtätas och fler bostäder byggs, så kan inte det ske på bekostnad av parkområden som Holmberget eller stadsnära strövområden som de i Bjällersta, Kogne eller Kråketorp. Dessa grönområden är alla viktiga för att bevara den unika miljön. När du promenerar längs ån påminns du om Torshällas historia som gammal sjöfartsstad och Mälarhus. En försköning av stadskärnan behövs, men då är det viktigt att stadens historia beaktas och att hus, byggnader, broar och trappor från tidigare epoker värnas, vårdas och renoveras för att behålla den ursprungliga stilen.

Vi är många som har besökt Holmberget i Torshälla. Vi har bland annat besökt restaurangen när den varit öppen, lyssnat till musik från scenen, firat valborgsmässoafton, promenerat i området, njutit av konsten och den magnifika utsikten med forsen och Tors bockar. Holmberget är Torshällabornas stadspark, vår park. Det är en vacker miljö som måste bevaras. Visst finns det mycket man kan göra för att ytterligare utveckla parken och få ännu fler att ta sig dit, till exempel genom att få ny fart på det lilla vattenfallet, förbättra grönytorna och scenen, tillföra ännu mer konst. Idén om att bygga bostäder i delar av Holmbergsparken säger vi nej till. Bostäder kommer att stjäla parkutrymme, vara en stor kontrast i kulturmiljön, privatisera en del av parken och begränsa utrymmet för allmänheten att besöka platsen.

Torshälla har en tydlig kulturprofil. Den stora omfattningen av finska kulturyttringar är mycket värdefull och utgör en betydelsefull del av Torshällas samlade kulturliv. Sagabiografen har genom privat initiativ blivit en lokal som bjuder på både god mat och kultur i form av musik, teater och föredrag. Vi ser gärna ett samarbete för att kunna digitalisera biografen enligt den modell som Royal på Järntorget i Eskilstuna har etablerat. Holmens A-verkstad ligger vid ån, mitt i Torshälla, och är idag mycket nedgången. Fabriksbyggnaden har stora utvecklingsmöjligheter och behöver renoveras för att kunna användas både till kulturella verksamheter, föreningars behov och till bostäder.

Att ha en brusande fors mitt i staden är en tillgång samtidigt som det är ett stort ansvar. Vid förändringar i vattennivåerna uppströms kan vattenvägarna med kanaler, slussområden och reglering av vattendammar påverkas. Därför är det viktigt att slussarna fortsätter restaureras på ett professionellt och säkert sätt och att slussportarna sätts i dugligt skick så att vattenvägen kan öppnas för båttrafik inom en snar framtid.

I Torshälla stad är det nära till allt och här har det funnits när demokrati i praktiken. Tanken med när demokrati var och är att du som medborgare ska kunna möta de ansvariga politikerna och tjänstepersonerna i vardagslivet, kanske på Konsum eller Torsharg, för att där kunna diskutera och

framföra synpunkter på våra gemensamma kommunala frågor. Tidigare hade Torshälla stads nämnd en egen förvaltning. Det innebär att de som tog fram underlag och var en avgörande del av hur Torshälla skulle utvecklas också arbetade i Torshälla. Den förankringen saknar vi idag och det märks särskilt när idéer som att bygga bostäder i Holmbergsparken dyker upp. I den tidigare Torshälla stads förvaltning hade man lyckats bryta barriärer för att på ett framgångsrikt sätt kunna samverka mellan skola och socialtjänst. Tillsammans med det lokala näringslivet drevs projektet *Ung Entreprenör* fram, där elever i Torshällas skolor får göra prao och arbeta med arbetslivsfrågor i skolan. Och Torshälla stads nämnd var först med att höja våra miljöambitioner vilket har kommit hela kommunen till godo.

Idag har Torshälla stads nämnd endast ansvar för kultur och fritid, gator, parker och stadsbyggnadsfrågor vilket självklart begränsar medborgarnas möjlighet att påverka sin vardag som ofta handlar om vård, skola och omsorg. Vi befärrar att denna minskning av Torshälla stads nämnds ansvarsområde i förlängningen kan komma att leda till nedläggning av Torshälla stads nämnd vilket skulle vara en förlust för kommunmedborgarna och för den lokala demokratin. Vi vill därför återställa Torshällas stads nämnd och förvaltning i dess tidigare form med ansvar även för skola, vård och omsorg. Detta anser vi på bästa sätt utvecklar Torshälla till en väl fungerande småstad som också bidrar till hela kommunens utveckling. Samtidigt som Torshälla är en del av Eskilstuna kommun är det viktigt att vi fortsätter att värna och utveckla Torshällas särprägel som småstad.

Vänsterpartiet vill

- Värna och utveckla Torshällas särprägel som en småstad inom kommunen
- Möjliggöra en återställning av Torshälla stads nämnd med tillhörande förvaltning
- Genom arbete med ortsutveckling skapa förutsättningar för att Torshälla ska bli en än mer attraktiv stad för barn, ungdomar, vuxna och äldre att bo i
- Att Torshällas potential som turistmål betonas. Därför vill vi verka för att en hotellverksamhet etablerar sig i Torshälla
- Att vid nybyggnation särskild hänsyn ska tas så att större byggnader inte skymmer Torshällas vattenspeglar och parkområden och att ingen förtätning sker som fräntar staden dess karaktär
- Hitta lösningar för att restaurera och utveckla Holmens A-verkstad för kultur- och föreningsändamål samt bostäder.
- Bevara Holmberget som park utan bostäder
- Förlänga skulpturparken vid och på Holmberget till fler gångstråk i staden
- Att landsbygdsområdena och skogarna i Nyby, Bjällersta, Kogne, Glömsta och Kråketorp ska behållas som stadsnära strövområden
- Värna och utveckla industrimiljön för att behålla Torshällas särprägel och historia av tidig bruksort
- Att medborgarna ska få ökad möjlighet genom Medborgardialog att påverka Torshällas utveckling i nutid och framtid
- Utveckla Hamnen och Torshargsområdet
- Utredda möjligheterna att bygga upp och återställa den eldhärjade dansbanan i Torshargsområdet, gärna i samverkan med olika dansföreningar
- Fortsätta renovera slussportar och slussområdet så att slussning med båttrafik och ett inbjudande promenadstråk möjliggörs
- Att Ebelingmuséet fortsatt ska ha gratis inträde och att de ska arbeta för att nå en bredare publik och nya målgrupper bland annat genom öppna gruppverksamheter
- Att mobila kulturaktiviteter utvecklas för att komma nära där människor bor i Torshälla

- Att Sagabiografen kan behållas som en allscen för kultur och undersöka möjligheten att digitalisera Sagabiografen enligt den modell som Royal på Järntorget i Eskilstuna har etablerat

Tillsammans bygger vi Eskilstuna

Det är när vi möts, samtalar och samverkar som vi utvecklar vår stad. Att få göra sin röst hörd och att någon lyssnar är grunden till vår demokrati. Det gäller barn, unga, vuxna och äldre. Det gäller flickor, pojkar, kvinnor, män och icke-binära. Oavsett din ålder, din könsidentitet eller ditt ursprung så är det viktigt vad du tycker. Kommunens verksamheter måste genomsyras av grundläggande värderingar som är allmängiltiga.

Jämställdhet och alla människors lika värde ska vara grunden i allt arbete. Eskilstuna har länge arbetat för att vara en jämställd kommun. Det är tydligt att det jobbet pågår och är viktigt, men vi har lång väg kvar innan vi når målen. Sexuella trakasserier ska inte få förekomma och ändå visade vittnesmålen under #metoo, att det händer alltför ofta. Det måste få ett slut. Kommunen måste ta ett helhetsgrepp i alla sina verksamheter för att våga lyfta och synliggöra frågan.

Risken för att drabbas av våld beror idag till stor del på vem du är. Om du är kvinna löper du högre risk att bli utsatt för våld av någon som du lever i en nära relation med. Och om du är en hbtqia+-person är risken stor att trakasserier, hot, hat och våld blir en del av vardagen. Vi vet att hatbrotten mot hbtqia+-personer ökar och den psykiska ohälsan hos icke binära är högre än i andra grupper. Detta måste tas på största allvar. Alla människor ska ha samma rättigheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Kommunen behöver bli betydligt bättre på att möta och inkludera transpersoner. Därför vill vi ställa hårdare krav både i omsorgen och i skolan när det gäller bemötande och inkludering.

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck är fruktansvärt och är det yttersta exemplet på ojämställdhet i samhället. Under pandemin har våldet ökat då möjligheten till frihet för de som utsätts för våld i hemmet har minskat. Ett helt avgörande stöd för de som behöver hjälp med att lämna en destruktiv relation är kvinnojourerna. Deras ideella engagemang och kompetens måste tillvaratas och stödjas. Men i dagens Sverige är även detta en marknad som privatiseras sönder av oseriösa aktörer som i princip erbjuder fyra väggar och ett lås men helt saknar de kunskaper och det riktiga stöd som utsatta kvinnor och barn är i behov av. Det är helt orimligt. För oss är det självklart att Eskilstuna kommun långsiktigt ska stötta och samverka med *Kvinnojouren Moa*, som funnits i Eskilstuna sedan 1982. Deras arbete är ovärderligt. Lika viktigt är det att nå ut till ungdomar, då vi ser att våldet i alla dess former även finns bland unga, lika så den psykiska ohälsan. *Ungdomsjouren Fria* ska även de ha stöd och en långsiktig samverkan med kommunen.

”I can’t breath” är de oförglömliga orden från George Floyd när han kvävs av en polismans tyngd. Det som hände blev en symbol för den utbredda rasism som fortfarande finns i samhället. Rörelsen *#BlackLivesMatter* växte världen över och synliggjorde att det nu är ännu viktigare att jobba med främjande och förebyggande arbete mot diskriminering och rasism i kommunens alla verksamheter. Många människor som flytt från krig och förföljelse bor i Eskilstuna. Vi är stolta över att vi har välkomnat flyktingar i vår kommun. Framtiden är det viktigaste som vi har att dela med varandra. Tillsammans ska vi lära av varandra, se möjligheterna och kämpa för ett Eskilstuna där alla känner sig delaktiga. Ett led i att förebygga och motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism på olika

sätt är att Eskilstuna kommun på allvar arbetar med att förverkliga det 10-punktsprogram från *ECCAR* - European Coalition Of Cities Against Racism, som kommunen ställt sig bakom.

Det är för oss alla som bor i Eskilstuna som vi nu ska återuppbygga staden, bättre och tryggare. En stad där vi tillsammans bidrar efter förmåga och våra olika förutsättningar.

Vänsterpartiet vill

- Att kommunen utgår utifrån barnkonventionen i alla beslut som rör barn
- Införa forum där barn kan göra sin röst hörd
- Behålla och utveckla kommunala råd och utskott med fokus på dialog, utveckling och bättre kvalitet i kommunens verksamheter
- Att alla kommunens verksamheter i mötet med medborgaren ska erbjuda en jämställd service, jämställda tjänster och ett jämställt bemötande
- Säkerställa och öka ett långsiktigt stöd och samverkan med *Kvinnojouren Moa* och *Ungdomsjouren Fria*
- Fortsätta att möjliggöra fler boendeplatser för *Kvinnojouren Moas* verksamhet
- Att skolan lyfter och arbetar med frågor kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck, gärna i samverkan med *Ungdomsjouren Fria*
- Att planen mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck ska genomföras och i samband med detta en särskild utbildningssatsning
- Att mäns våld mot kvinnor, övergrepp och våld förebyggs och motverkas genom att vi gör *STOPP-verksamheten*, *Se oss* och *Mansmottagningen* mer kända
- Att kommunen ska arbeta aktivt för att förebygga och stoppa sexuella trakasserier
- Att en handlingsplan tas fram för att motverka psykisk ohälsa hos tjejer, killar och icke-binära
- Att arbetet med att motverka hedersrelaterat våld prioriteras
- Att kommunen ska prioritera att arbeta med att förebygga, identifiera och agera mot diskriminering i sin egen verksamhet och som arbetsgivare
- Att kommunen aktivt ska arbeta mot rasism och främlingsfientlighet. 10 punktsprogrammet från European Coalition of Cities Against Racism ska inarbetas i kommunen
- Ge all personal i kommunen en fortbildning i interkulturellt bemötande
- Att arbetet med flyktingguide/språkvän återgår i kommunal regi
- Att alla kommunala arbetsplatser genomför en lokal hbtqia+-utbildning
- Att skola, vård och omsorg arbetar särskilt med bemötande och inkludering av transpersoner
- Att Pridefestivalen fortsätter att genomföras med ambitionen att bli mer folklig och att den arrangeras i samverkan med lokala föreningar och hbtqia+-rörelsen.

FÖRUTSÄTTNINGAR

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Utdebitering	22,02	22,02	22,02	22,02	22,02
Folkmängd 1/11 året innan	107 857	107 713	107 887	107 925	107 909
Inflationspåslag	2,0%	2,0%	1,6%	1,9%	2,0%
Internränta	2,0%	2,0%	3,0%	3,0%	3,0%

Kommunalskatt och generella bidrag (mnkr)

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Kommunalskatt	5 321,2	5 522,5	5 843,2	6 068,6	6 291,6
Inkomstutjämning	1 629,1	1 680,8	1 760,6	1 833,8	1 907,4
Kostnadsutjämning	270,3	234,9	236,2	237,4	238,6
Regleringsbidrag/-avgift	251,9	329,1	225,8	188,0	147,3
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	2,3	- 5,1	- 5,1	- 5,1	- 5,2
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutreglering tidigare år	112,9	- 17,8	0,0	0,0	0,0
Generella bidrag från staten	14,8	16,7	0,0	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift	216,7	228,9	239,3	239,3	239,3
Summa	7 819,2	7 990,0	8 300,0	8 562,0	8 819,0
<i>Utveckling i %</i>		2,2%	3,9%	3,2%	3,0%

Finansnetto (mnkr)

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Finansiella intäkter	171,1	138,8	187,9	198,0	208,0
Finansiella kostnader	-193,5	-185,2	-233,4	-272,6	-316,0
Ordinarie utdelning kommunala bolag	140,5	139,3	118,0	140,0	140,0
Planerad extrautdelning kommunala bolag	180,5	181,7	1,0	1,0	1,0
Summa	298,6	274,6	73,5	66,4	33,0

RESULTATRÄKNING (mnkr)

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamhetens driftnetto	-7 579,8	-8 095,3	-7 937,5	-8 159,2	-8 454,4
Avskrivningar	-339,0	-343,3	-353,8	-356,3	-358,2
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-7 918,8	-8 438,6	-8 291,3	-8 515,5	-8 812,6
Skatteintäkter och generella statsbidrag	7 819,2	7 990,0	8 300,0	8 562,0	8 819,0
Finansnetto	298,6	274,6	73,5	66,4	33,0
Årets resultat	199,0	-174,0	82,2	112,9	39,4
Reavinster	0,0	-3,0			
Årets resultat - justerat balanskravsresultat	199,0	-177,0	82,2	112,9	39,4
Årets resultat i procent	2,5%	-2,2%	1,0%	1,3%	0,4%
Årest resultatmål, procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	2,5%	1,0%	2,5%	2,5%	2,5%
4-årigt resultatmål, resultat i genomsnitt i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, exkl år 2024	4,0%	3,8%	3,4%	2,6%	1,3%
Budgetering av RUR			0,0	0,0	0,0
Resultat efter budgetering av RUR			82,2	112,9	39,4

Driftbudget, (mnkr)

Nämnder	Budget 2025
Kommunstyrelsen	548,9
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	522,0
Förskolenämnden	819,7
Grundskolenämnden	1 792,9
Gymnasienämnden	534,9
Kommunrevisionen	3,3
Kultur- och fritidsnämnden	369,9
Räddningstjänst- och tillståndsnämnden	91,6
Serviceämnden	0,0
Socialnämnden	666,6
Samhällsbyggnadsnämnden	440,4
Torshälla stads nämnd	54,6
Valnämnden	2,6
Vård- och omsorgsnämnden	2 419,7
Överförmyndarnämnden	14,5
	8 281,6

ÖVRIGA KOMMUNGEMENSAMMA KOSTNADER UNDER KOMMUNSTYRELSEN

	Budget 2025
Fastighetsenheten (klk)	2,3
Mark och exploatering (klk)	- 67,0
Skaderegleringsutgifter	17,4
Pensionsutbetalningar (netto)	- 74,0
Miljöavgifter på personbilar och flyg	- 2,0
Riktade statsbidrag	- 21,0
Kommungemensam skolpeng	0,0
Internränta	- 142,0
Tjänsteköp från koncernbolagen	8,2
Finansiell leasing	3,9
Budgetregleringsposter:	
Ks allmänna	6,9
Kollektivtrafik	18,0
Reserv - oförutsett	0,0
Demografi skola	20,0
Demografi äldreboende	0,0
Kapitalkostnader - helårseffekt tidigare års beslutade investeringar	20,0
Arena och bad	17,0
Arbetskor, vård- och omsorg och förskola	0,0
Höjd internränta	5,0
Stimulansbidrag finansiering av introduktionsjobb och nystartsjobb avn	10,0
Lönereserv	148,2
Idrott och föreningsliv	4,0
Sfi glappet och integrationssamordnare avn	61,7
Tolkkostnader sn	6,5
Lägg ner Eskilstuna flygplats	- 7,2
Samordning effektiva inköp	- 15,0
Minska användning av konsulter	- 15,0
Klimatoffensiv	5,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
Summa verksamhetens driftnetto	8 292,5

2025

2026

2027

	2025	2026	2027
Räddningstjänst- och tillståndsnämnden	91,6	92,1	92,6
Ingående ram	103,1	103,1	103,1
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-11,6	-11,2	-10,8
Effektiviseringskrav, grund	-0,1	-0,2	-0,3
Korrigerig ram, 1 förvaltning	-13,6	-13,6	-13,6
Löneökningar from kvartal 2, 2024	2,2	2,2	2,2
Löneökningar kvartal 1, 2025	0,7	0,7	0,7
Inflation exkl. löneökningar	0,4	0,9	1,4
Kompensation kapitalkostnader	0,3	0,3	0,3
Effektivisering organisationsförändring	-1,0	-1,0	-1,0
Kostnader organisationsförändring	-0,5	-0,5	-0,5
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,1	0,2	0,3
Effektiviseringskrav, politisk förändring, mnkr	0,1	0,2	0,3
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
Socialnämnden	666,6	668,9	675,2
Ingående ram	614,4	614,4	614,4
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	12,7	10,5	7,8
Effektiviseringskrav, grund	-9,0	-18,0	-27,0
Löneökningar from kvartal 2, 2024	13,1	13,1	13,1
Löneökningar kvartal 1, 2025	4,4	4,4	4,4
Inflation exkl. löneökningar	5,6	11,8	18,1
Utökad bemanning socialsekreterare	-2,0	-2,0	-2,0
Trygga unga, omfördelning SN & KFN	0,6	1,2	1,2
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	39,5	44,0	53,0
Effektiviseringskrav, politisk förändring, mnkr	9,0	18,0	27,0
Känn dig trygg förebygg	1,0	0,0	0,0
Våga vittna	0,5	0,0	0,0
Sluta skjut	1,0	0,0	0,0
Genomföra planen mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld	1,0	1,0	1,0
Kvinnojouren Moa och Ungdomsjouren Fria	2,0	0,0	0,0
Första linjens socialtjänst	10,0	10,0	10,0
Ökad ram	15,0	15,0	15,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0

	2025	2026	2027
Vård- och omsorgsnämnden	2419,7	2498,5	2596,5
Ingående ram	2302,0	2302,0	2302,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	83,2	127,5	191,0
Effektiviseringskrav, grund	-34,5	-69,0	-103,5
Demografi - personer med funktionsnedsättning	16,5	33,0	49,5
Demografi - ordinärt boende	19,2	25,7	15,6
Demografi - vård och omsorgsboende	6,5	39,9	118,9
Löneökningar from kvartal 2, 2024	49,2	49,2	49,2
Löneökningar kvartal 1, 2025	16,4	16,4	16,4
Inflation exkl. löneökningar	9,9	22,3	34,9
Generellt statsbidrag, minska antalet timanställda inom äldreomsorgen	-10,0	-10,0	-10,0
Generellt statsbidrag, utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden	-5,0	-10,0	-10,0
Stärkt grundbemanning inom äldreomsorgen och förstärkning inom funktionshinderområdet	15,0	30,0	30,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	34,5	69,0	103,5
Effektiviseringskrav, politisk förändring, mnkr	34,5	69,0	103,5
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	14,5	14,5	14,5
Ingående ram	13,8	13,8	13,8
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,7	0,7	0,7
Löneökningar from kvartal 2, 2024	0,5	0,5	0,5
Löneökningar kvartal 1, 2025	0,2	0,2	0,2
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
KOMMUNGEMENSAMMA KOSTNADER			
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
Fastighetsenheten (klk)	2,3	2,3	2,3
Ingående ram	2,3	2,3	2,3
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Mark och exploatering (klk)	-67,0	-82,0	-102,0
Exploatering (klk)	-70,0	-85,0	-105,0
Ingående ram	-50,0	-50,0	-50,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-20,0	-35,0	-55,0
Förändring exploateringsresultat	-20,0	-35,0	-55,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Exploatering	0,0	0,0	0,0
Mark och infrastruktur (klk)	3,0	3,0	3,0
Ingående ram	3,0	3,0	3,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Mark och infrastruktur	0,0	0,0	0,0

	2025	2026	2027
Skaderegleringsutgifter	17,4	17,4	17,4
Ingående ram	17,4	17,4	17,4
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Pensionsutbetalningar (netto)	-74,0	-136,0	-127,0
Ingående ram	196,0	196,0	196,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-270,0	-332,0	-323,0
Förändring pensionskostnader	-270,0	-332,0	-323,0
Miljöavgifter på personbilar och flyg	-2,0	-2,0	-2,0
Ingående ram	-2,0	-2,0	-2,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
fly <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Miljöavgifter på personbilar och flyg	0,0	0,0	0,0
Riktade statsbidrag	-21,0	-21,0	-21,0
Ingående ram	-21,0	-21,0	-21,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
sk Kommungemensam skolpeng	0,0	30,0	45,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	30,0	45,0
Kompensation nya lokaler	0,0	30,0	45,0
sk <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Kommungemensam skolpeng	0,0	0,0	0,0
Internränta	-142,0	-145,0	-150,0
Ingående ram	-140,0	-140,0	-140,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-2,0	-5,0	-10,0
Ökad internränta till följd av ökade investeringar	-2,0	-5,0	-10,0
Tjänsteköp från koncernbolagen	8,2	8,2	8,2
Ingående ram	8,2	8,2	8,2
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Finansiell leasing	3,9	3,9	3,9
Ingående ram	3,9	3,9	3,9
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Budgetregleringsposter:			
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
KS allmänna	0,0	0,0	0,0
Kollektivtrafik	18,0	18,0	18,0
Ingående ram	18,0	18,0	18,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Kollektivtrafik	0,0	0,0	0,0
Reserv - oförutsett	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0

	2025	2026	2027
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Reserv - oförutsett	0,0	0,0	0,0
Demografi skola	20,0	20,0	20,0
Ingående ram	10,0	10,0	10,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	10,0	10,0	10,0
Demografi - utbildning	10,0	10,0	10,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Demografi skola	0,0	0,0	0,0
e Demografi äldreboende	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
en <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Demografi äldreboende	0,0	0,0	0,0
iv Kapitalkostnader - helårseffekt tidigare års beslutade investeringar	20,0	20,0	20,0
Ingående ram	14,0	14,0	14,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	6,0	6,0	6,0
Kompensation kapitalkostnader	6,0	6,0	6,0
ia <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Kapitalkostnader - nya investeringar och helårseffekt tidigare år	0,0	0,0	0,0
Arena och bad	17,0	17,0	17,0
Ingående ram	17,0	17,0	17,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Arena och bad	0,0	0,0	0,0
Arbetskor, vård- och omsorg och förskola	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,9	0,9	0,9
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-0,9	-0,9	-0,9
Anpassning av ram	-0,9	-0,9	-0,9
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Arbetskor, vård- och omsorg och förskola	0,0	0,0	0,0
Höjd internränta	5,0	5,0	5,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	5,0	5,0	5,0
Höjd internränta	5,0	5,0	5,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Höjd internränta	0,0	0,0	0,0
Stimulansbidrag finansiering av introduktionsjobb och			
id nystartsjobb avn	10,0	10,0	10,0
Ingående ram	10,0	10,0	10,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
ins <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Stimulansbidrag finansiering av introduktionsjobb och nystartsjobb avn	0,0	0,0	0,0

	2025	2026	2027
Lönereserv	148,2	306,2	481,2
Ingående ram	158,3	158,3	158,3
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-10,1	147,9	322,9
Löneökningar from kvartal 2, 2024	-158,3	-158,3	-158,3
Löneökningar kvartal 2-4, 2025	148,2	306,2	481,2
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Lönereserv	0,0	0,0	0,0
Idrott och föreningsliv	4,0	0,0	0,0
Ingående ram	2,0	2,0	2,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	2,0	-2,0	-2,0
Satsning idrott och föreningsliv	2,0	-2,0	-2,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Idrott och föreningsliv	0,0	0,0	0,0
na SFI glappet och integrationssamordnare AVN	61,7	61,7	61,7
Ingående ram	61,7	61,7	61,7
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
or Politiska förändringar i årsplan	0,0	0,0	0,0
SFI glappet och integrationssamordnare AVN	0,0	0,0	0,0
Tolkkostnader SN	6,5	6,5	6,5
Ingående ram	6,5	6,5	6,5
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Tolkkostnader SN	0,0	0,0	0,0
Lägg ner Eskilstuna flygplats	-7,2	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-7,2	0,0	0,0
Lägg ner Eskilstuna flygplats	-7,2	0,0	0,0
Samordning effektiva inköp	-15,0	-15,0	-15,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-15,0	-15,0	-15,0
Samordning effektiva inköp	-15,0	-15,0	-15,0
Minska användning av konsluter	-15,0	-25,0	-35,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-15,0	-25,0	-35,0
Minska användning av konsluter	-15,0	-25,0	-35,0
Klimatoffensiv	5,0	5,0	5,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	5,0	5,0	5,0
Klimatoffensiv	5,0	5,0	5,0
	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
		0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
		0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
		0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
		0,0	0,0
Summa Nettokostnader		0,0	0,0

	2025	2026	2027
FINANSIERING			
Kommunalskatt	-8300,0	-8562,0	-8819,0
Ingående ram	-7984,3	-7984,3	-7984,3
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-315,7	-577,7	-834,7
Skatteintäkter och generella statsbidrag	-315,7	-577,7	-834,7
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Skatteintäkter, mnkr	0,0	0,0	0,0
Finansnetto exkl utdelning kommunala bolag	45,5	74,6	108,0
Ingående ram	32,6	32,6	32,6
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	14,4	46,4	83,4
Finansnetto	14,4	46,4	83,4
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-1,5	-4,4	-8,0
Finansiella kostnader, mnkr	-1,5	-4,4	-8,0
Ordinarie utdelning kommunala bolag	-118,0	-140,0	-140,0
Ingående ram	-140,0	-140,0	-140,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	22,0	0,0	0,0
Förändring av ordinarie utdelning, mnkr	22,0	0,0	0,0
Planerad extrautdelning kommunala bolag	-1,0	-1,0	-1,0
Ingående ram	-181,0	-181,0	-181,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	180,0	180,0	180,0
Utdelning	180,0	180,0	180,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Förändring av extra utdelning, mnkr	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	353,8	356,3	358,2
Ingående ram	355,0	355,0	355,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	5,0	10,0
Avskrivningar	0,0	5,0	10,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-1,2	-3,7	-6,8
Avskrivningar, mnkr	-1,2	-3,7	-6,8

Tabell 1.

Investeringsbudget för anläggningar och lokaler, per nämnd 2025-2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Kommunstyrelsen	644	690	709	592	574
- Verksamhetsfastigheter	644	690	709	592	574
- varav förskoleverksamhet	20	136	72	51	0
- varav grundskoleverksamhet	130	195	111	153	67
- varav gymnasieverksamhet	0	0	0	0	0
- varav gemensamt skolverksamhet	89	128	35	45	305
- varav vård och omsorgsverksamhet	220	102	345	161	131
- varav övriga fastigheter och lokaler	185	129	146	182	71
- varav förskjutning projekt	0	0	0	0	0
Kultur och fritidsnämnden	137	35	28	42	2
Räddningstjänst- och tillståndsnämnden	7	4	6	5	0
Samhällsbyggnadsnämnden	106	115	99	134	102
- varav kommunala	83	105	89	134	102
- varav medfinansiering till statlig infrastruktur	22	10	10	0	0
Torshälla stads nämnd	25	20	41	117	10
Summa nämndernas investeringar	917	864	882	890	688
KS Exploaterings- och markverksamhet	192	154	185	176	233
Summa investeringar totalt	1 109	1 018	1 067	1 066	921
Självfinansieringsgrad	36%	53%	54%	58%	70%

INVESTERINGSBUDGET FÖR ANLÄGGNINGAR OCH LOKALER 2025-2029 (mnkr)

Kommunstyrelsen

Fastigheter förskoleverksamhet	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Hällberga ny, ersätter två, inkl kök	Plan	X			X	X	X	
Nougaten (beställs 2022), varav kök 4 mnkr	Leasing	X			X			
Backa, ny ersätter en, inkl kök 15 mnkr	253201	X			X	X	X	
Sundbyvägen ny, ersätter den gamla inkl kök 15 mnkr	253202	X		X	X	X		
Pågående investeringar								
Eskilshem, leasing, varav kök 4 mnkr	Leasing	X	X					
Fogdegatans förskola - nybyggnad, inkl kök 8 mnkr	183202	X	X					
Summa Investering				20	136	72	51	0
- varav kök					4	45		

Fastigheter grundskoleverksamhet	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Kjula, utbyggnad	183204	X			X	X	X	
Munktellskolan, 7-9 etapp 2 inkl kök 19 mnkr	233202	X	X	X	X			
Munktellskolan, idrottshall	233202	X				X	X	X
idrottshall centralt	253203	X		X	X	X		
Mesta Ny F-6 inkl kök 23 mnkr Lagersberg F-6 renovering	Plan	X			X	X	X	X
Björkorp, ombyggnation	243201	X	X	X	X			
#REFERENS!								
Pågående investeringar								
Djurgårdsskolan, ombyggnation	203203	X	X					
Summa Investering				120	200	111	153	67
- varav kök			7		19		23	

Fastigheter gymnasieverksamhet	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom 2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Pågående investeringar								
Idrottshall framtiden 1	233201	X	X					
Rekarne ombyggnation	213202	X	X					
Summa Investering				0	0	0	0	0

Fastigheter skolverksamhet, gemensamt	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom 2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Tegelviken ny förskola inkl kök 23 mnkr	203208	X		X	X	X		
Tegelviken idrottshall		X		X	X			
Tegelviken matsal med entre + angöring		X		X	X			
Anpassad skola Balsta in kök 23 mnkr		X					X	X
Verksamhets- och säkerhetsanpassningar inkl. utemiljö	Ram			X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Fristadsskolan (Vildrosen + V.Folkskolan ombyggnation)	223201	X	X					
Summa Investering				89	128	35	45	305
- varav kök					23			

Fastigheter vård- och omsorgsverksamhet	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Kälby (planeras ersätta Snäckberget)	253401	X	X	X	X			
Djursta	253402	X		X	X			
Nytt gruppboende	Plan	X				X	X	
Nytt gruppboende	Plan	X				X	X	
Nytt korttidsboende barn (Glömsta)	253403	X	X	X	X			
Voob 2024 nr 2, egen regi, byggnationen leasas	223403	X				X		
Lagersberg	Plan	X					X	X
Verksamhetsanpassningar	Ram	X		X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Spångagården, leasing samtliga etapper	193406	X	X					
Nytt boende Skogstorp (60 platser)	223404	X	X	X	X			
Skogstorp, Backa 2:1	193402	X	X					
Vävle (Jäder-Sundby 2:33)	193401	X	X					
Samsjuklighet	213401	X	X	X	X			
Ekeby	223402	X		X	X			
Summa Investering				220	102	345	161	131
<i>- varav kök</i>								

Övriga fastigheter och lokaler	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom					
			2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Mindre ombyggnader	Ram	X		X	X	X	X	X
Säkerhet	Ram	X		X	X	X	X	X
Tillgänglighet	Ram	X		X	X	X	X	X
Solel	Ram	X		X	X	X	X	X
Storkök	Ram	X		X	X	X	X	X
Energi- och miljöåtgärder	Ram	X		X	X	X	X	X
Komponentutbyte	Ram	X		X	X	X	X	X
Laddstolpar	Ram	X		X	X	X	X	X
Räddningsstation syd inkl vätgas	Plan	X				X	X	
Reservkraft	214301	X	X	X	X	X	X	X
Krisberedskap Tegelviken		X			X			
Slagstaskolan, kök	234102	X	X	X				
Hällby kök	Plan	X		X				
Lås och larm i Värjan	234302	X	X	X				
Trumman förstudie	233201		X	X				
Årby ersätta vattenskadat omklädningsrum	243502	X	X	X				
Torsharg ersätta nedbrunnet omklädningsrum		X	X					
Viljan - ombyggnad för AVF	Plan	X		X	X			
Renovering Stadsteatern 100 år	Plan	X		X				
Gökstens skolgård		X		X				
Verksamhetsanpassning socialförvaltningen	Ram	X		X	X	X	X	X
Verksamhetsanpassning kök	Ram	X		X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Batterilager isstadion	234301	X	X					
Rekarne, kök (projekt kylld matlåda)	234105	X	X					
Djurgårdsskolans kök	244101	X	X					
Slottskolans kök	234103	X	X					
UPMEF II		X	X	X	X	X	X	
Summa investering				184,5	129	146	182	71
<i>- varav kök</i>				32	8	8	8	8
Förskjutning projekt								
Summa fastighets- och exploateringsenheten				634	695	709	592	574

Kultur- och fritidsnämnden

Benämning	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom 2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Ny fotbollsplan Balsta (uppvärmd)	233506	X		X				
Allaktivitetsplats Fröslunda Sturehöjden FLR	253504	X		X				
Utveckling kulturlokaler	253503	X		X	X			
Skjulstahallen (finansiell leasing)	253505	X		X				
Gröndal belysning och trafiksäkerhet	253502	X		X				
Gröndal parkeringar	Plan	X			X			
Flytt av Fröslunda IP och Lagersbergs konstgräs	Plan	X				X	X	
Mindre raminvesteringar	Ram	X		X		X	X	
Ekängens idrottsområde etapp 1	Plan	X			X			
Ekängens idrottsområde etapp 2	Plan	X				X	X	
Mindre projektinvesteringar	253501	X		X	X	X		
Offentlig konst				X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Ekängens utvecklingsplan	203507	X	X	X				
Idrottens infrastruktur	213501	X	X	X	X			
Förbättringar i friluftsområden, friluftslivsplan	223501	X	X	X				
Fortsatt utveckling Vilsta	223502	X	X	X				
Allaktivitetsplats, nya underlag till "kulanplaner"	233501	X	X	X				
Belysning Fröslunda IP och del av FLR	233505	X	X	X				
Eskilstuna motorsportcenter	233508	X	X	X				
Eskilstuna motorsportcenter - VA Gröndal SMK	233503	X	X	X				
Summa Investering				137	35	28	42	2

Räddningstjänst- och tillståndsnämnden

Benämning	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom					
			2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Övningsanordningar	241901	X	X	X				
Brandfordon	251901	X		X				
Brandstation syd , inventarier	Plan	X			X			
Brandstation syd, bemanning	Plan	X						
Brandfordon	Plan	X				X		
Brandfordon	Plan	X					X	
Pågående investeringar								
Brandfordon	231901	X	X					
Brandfordon	241902	X	X					
Summa Investering				7	4	6	5	0

Samhällsbyggnadsnämnden

Benämning	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom					
			2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Mindre raminvesteringar	Ram	X		X	X	X	X	X
Utbyte belysning	Ram	X		X	X	X	X	
Beläggingsarbeten	Ram	X		X	X	X	X	X
Mindre projekteinvesteringar 2025	251001	X		X				
Mindre projekteinvesteringar 2026	Plan				X			
Mindre projekteinvesteringar 2027	Plan					X		
Mindre projekteinvesteringar 2028	Plan						X	
Mindre projekteinvesteringar 2029	Plan							X
Stadsparken, bryggor västra	251002	X		X				
Vilsta Lekplats, belysning badvägen	251003	X		X				
Strandskoning, Universitetsplatsen - Faktorigatan	Plan			X	X			
Stadsparken, bryggor östra	Plan				X			
Strömsholmen	Plan				X			
Invallning Eskilstunaån	Plan				X			
Våtmark Klippbergen	Plan					X		
Omdragning Vilstastigen, samlingsplatser & skyltning	Plan					X		
Renovering kaj, Smörtorget	Plan					X		
Stadsdelspark FRL-området	Plan					X	X	X
Måttjohanssons väg - Gapsundins väg	Plan						X	
Skiftinge stadsdelspark + torg	Plan						X	
Åtgärder befintliga vägar i Odlaeren	Plan						X	
Reparation broar Vilsta herrgård	Plan						X	
Reparation bro, Folkesta	Plan						X	
Kloster kyrkopark	Plan						X	
Kungsplan	Plan						X	X
Shared space, Nygatan	Plan						X	X
Gc Folkesta Dalby	Plan							X
Kungsgatan, Tullgatan - Ståhlbergsvägen	Plan							X
Reparation bro, Kjulavägen	Plan							X
Cirkulationsplats, Strängnäsavägen - Kungsladugårdsgatan	Plan							X
Reparation bro, Nybron	Plan							X
Ombyggnation/upprustning av lekmiljöer vatten och skugga möjl								
Scen i stadsparken förstudie								
Inrätta ett nytt kommunalt naturesservatsområde								
Pågående investeringar							X	X
Stadsparken entréer	241005	X	X	X				
Tullgatan		X	X	X				
Renovering kaj, Köpmangatan		X	X	X				
Smedjegatan vid St. Eskil		X	X	X				
Förskjutning projekt								
Summa Investering				84	105	89	134	102
Väg 53, genomfart Eskilstuna		X	X	X	X	X		
Gc Hällby-Kvicksund		X	X	X				
Summa medfinansiering statlig infrastruktur				22	10	10	0	0
Summa total				107	115	99	134	102

Torshälla stads nämnd

Benämning	Budget-id	Projekt-budget	Prognos tom 2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Mindre raminvesteringar	Ram	X		X	X	X	X	X
Mindre projekteinvesteringar 2025	Ram	X		X	X			
Mindre projekteinvesteringar 2026	Plan							
Mindre projekteinvesteringar 2027	Plan					X		
Mindre projekteinvesteringar 2028	Plan							
Mindre projekteinvesteringar 2029	Plan							X
Båtbryggor fortsättning Alnö	252102	X		X				
Båtbryggor Östra kanalen	Plan	X			X			
Bad, Krusgårdsparken	Plan					X		
Östra Torget	Plan						X	
Krusgårdsbron	Plan						X	
Gästhamn	Plan						X	
Båtplatser vid hamnen	Plan						X	
Pågående investeringar								
Båtplatser, Hamnen	212103	X	X	X				
Bryggor Mälärbaden	202101	X	X	X				
Septitank och bryggor Mälärbaden	182103	X	X	X				
Båtbryggor 2023		X	X	X				
Summa Investering				25	20	41	117	10

Kommunstyrelsen Exploaterings- och markinvesteringar

Benämning	Budget- id	Projekt- budget	Prognos tom 2024-12-31	2025	2026	2027	2028	2029
Exploatering	Ram	X		X	X	X	X	X
Strategiska markköp	Ram			X	X	X	X	X
Mindre mark- och fastighetsköp	Ram	X		X	X	X	X	X
Dagvattenprojekt	234601	X	X	X				
Pågående investeringar								
Bevarande av kulturmiljö Munktellstaden/Nötknäpparen	Plan	X		X	X	X	X	X
Summa investering				192	154	185	176	233
Summa investeringar och medfinansiering till statlig infrastruktur				908	869	882	890	688
Summa Exploaterings- och markinvesteringar				192	154	185	176	233
Summa total				1 100	1 023	1 067	1 066	921
- varav kök				32	54	53	31	8
- varav pågående				220	76	22	21	130
- varav leasing				60	44	0	0	0